

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

katedra geografie

Irena DAŇKOVÁ

**Psychologické a sociální dopady
otrokářství na současnou americkou
společnost**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: RNDr. Miloš FŇUKAL, Ph.D.

Olomouc 2007

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracovala samostatně, a že jsem uvedla veškeré použité informační zdroje.

Děkuji RNDr. Miloši Fňukalovi, Ph.D.za vstřícný přístup, cenné rady a odborné vedení bakalářské práce.

Olomouc, 9. května 2007

.....
podpis

Vysoká škola: Univerzita Palackého

Fakulta: Přírodovědecká

Katedra: Geografie

Školní rok: 2005/06

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

student

Irena **DAŇKOVÁ**

obor

Mezinárodní rozvojová studia

Název práce:

Psychologické a sociální dopady otrokářství na současnou americkou společnost

Psychological and social impacts of slavery on the contemporary American society

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je výzkum psychologických a sociálních dopadů období otrokářství na současnou afroamerickou komunitu v USA. Práce podá základní sociální a demografickou charakteristiku této skupiny, popíše její vznik a vývoj do současnosti. Jádrem práce bude podrobná charakteristika geneze současných vztahů mezi černochoy a bělochy v USA s důrazem na vliv historických stereotypů ovlivněných dřívějším nerovnoprávným postavením černošského obyvatelstva.

Struktura práce:

1. úvod
2. cíle práce
3. metody
4. definice základních pojmů (teoretický rámec)
5. geneze a vývoj afroamerické komunity v USA
6. současné sociální a politické postavení Afroameričanů v USA
7. historické stereotypy ve vztazích mezi bělochy a Afroameričany, jejich perspektivy
8. závěr
9. shrnutí – summary, klíčová slova – key words (v českém a anglickém jazyce)

Bakalářská práce bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách:

bod 2, 3, 4 zadání:	červenec–říjen 2006
bod 5 zadání:	do 31. 12. 2006
bod 6 zadání:	do 31. 1. 2007
bod 7 zadání:	do 31. 3. 2007
zpracování textu BP:	leden–duben 2007

Rozsah grafických prací: grafy, schémata, mapy

Rozsah průvodní zprávy: 12 000 slov základního textu + práce včetně všech příloh v elektronické podobě

Seznam odborné literatury:

- dostupné statistické materiály U.S. Census Bureau, většinou publikace ze sčítání a populační charakteristiky P20 (The Black Population in the United States)
- publikace o historii otrokářství a o deportacích černošských otroků do USA a populačním rozvoji komunity
- publikace zaměřené na psychologické dopady otrokářství na současnou americkou společnost a na rasismus, zejména:
 - Contempt and pity: social policy and the image of the damaged Black psyche, 1880-1996, DARYL MICHAEL SCOTT. Chappel Hill: University of North Carolina Press, c1997, 269 s.
 - Culture of intolerance: Chauvinism, class, and racism in the United States, MARK NATHAN COHEN. New Haven: Yale University press, c1998, 325 s.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce: 14. 6. 2006

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. 5. 2007

vedoucí katedry

vedoucí diplomové práce

Obsah

1. Úvod	7
2. Cíle práce	8
3. Metody	9
4. Definice základních pojmů	10
4.1 Rasa	10
4.1.1 Plemeno euroasijské (europoidní) – bílé	11
4.1.2 Plemeno asijsko-americké (mongoloidní) – žlutohnědé	11
4.1.3 Plemeno ekvatoriální (negroidní) – černé	11
4.2 Rasismus	12
4.3 Diskriminace & otrokářství	13
5. Vývoj afroamerické komunity v USA	15
5.1 Život otroků	15
5.2 Vliv otroctví na utváření Spojených států amerických	17
5.3 Občanská válka	18
5.4 Rekonstrukce Jihu 1865–1877	19
5.5 Období první světové války	20
5.6 Období druhé světové války	21
5.7 Občanská práva v padesátých letech	21
5.7.1 Martin Luther King	22
5.7.2 Hnutí za občanská práva	22
5.8 Multikulturalismus	25
5.9 Afirmativní akce	26
6. Současné sociální a politické postavení Afroameričanů v USA	30
6.1 Rozmístění černošského obyvatelstva	30
6.2 Základní charakteristiky afroamerického obyvatelstva	31
6.3 Vzdělání, práce, příjem	32
6.4 Kriminalita, sociálně patologické jevy	33
6.5 Vzdělání & kriminalita	35
7. Historické stereotypy ve vztazích mezi bělochy a Afroameričany, jejich perspektivy ..	39
7.1 Abolicionistické hnutí	39
7.1.1 Americká kolonizační společnost	39
7.1.2 Americká protiotrokářská společnost	39

7.2 Organizace bojující za občanská práva černochoů.....	41
7.2.1 Tuskegeeské hnutí	41
7.2.2 Niagarské hnutí.....	41
7.2.3 Národní sdružení pro povznesení barevného obyvatelstva	42
7.2.4 Konfederace křesťanského vedení Jihu	42
7.2.5 Studentský koordinační výbor nenásilného odporu	42
7.2.6 Jezdci svobody.....	43
7.2.7 Další organizace	43
7.3 Radikální černošská hnutí.....	44
7.3.1 Islámský národ neboli Černí muslimové.....	44
7.3.2 Sdružení za obecné zlepšení situace černochoů	45
7.3.3 Černá moc.....	46
7.3.4 Černí panteři	46
7.4 Radikální protičernošská hnutí	47
7.4.1 Ku-klux-klan.....	47
7.4.2 Rady občanů bílé pleti	47
8. Závěr.....	49
9. Shrnutí	50
10. Summary.....	51
11. Použité zdroje	52
12. Přílohy	56

1. Úvod

Předpokládá se, že za 50 let v USA nebude žádná jasná etnická či rasová většina. Dnes tomu tak ale ještě není a oddělování jednotlivých kultur, je pro Spojené státy skutečným problémem. Jde nejen o problém obecně kulturní, ale především sociální. Celé generace určitých sociálních skupin vyrostly v prostředí, kde se ve svém dětství i dospělosti setkávaly s projevy diskriminace a utlačování, v prostředí, které nevytváří návyky ani dovednosti jak se pohybovat v prostředí jiném. Narušené vztahy v lidském společenství se dnes stávají prvořadou otázkou a jsou vždy zkouškou zralosti jednotlivých společenství národů.

Americká podoba bělošské nadřazenosti měla původ především v obchodu s africkými otroky. Celková životní úroveň barevného obyvatelstva v USA svědčí o tom, že Spojené státy jsou v mnohém ohledu teprve rozvojovou zemí, i když samy vydávají miliardy pro rozvoj zemí jiných. Americká společnost se proti tomu snaží bojovat různými programy a vytváří účelová hnutí proti různým formám diskriminace. Snaha o nápravu křivd z minulosti však může vyvolávat nové křivdy a společnost se může dostat do začarovaného kruhu. Každé úsilí, vedoucí k odpovědné revizi minulých zvyků a předsudků je dobrým příslibem pro nadějnější budoucnost všelijak rozděleného a ohroženého světa. Proto jsem se rozhodla, že se o takovou revizi minulých zvyků a předsudků sahajících až do současnosti v rámci Spojených států Amerických pokusím v této práci.

2. Cíle práce

Cílem mé práce je podrobněji popsat současné postavení Afroameričanů ve Spojených státech amerických a pokusit se nastínit vliv otroctví na utváření, vývoj a současný stav této minority. Práce se zaměří na postavení černochů v době před Americkou občanskou válkou a na to, jaký měla instituce otrokářství vliv na utváření samotných Spojených států. Rovněž bude postaven vývoj postavení Afroameričanů od jejich osvobození až po současnost. Tyto poznatky by měly poskytnout ucelený pohled na složitost vztahů, které mezi sebou chová většinové bílé obyvatelstvo a černošská menšina.

Je třeba mít na paměti, že faktorů, které ovlivnily vývoj Afroamerické komunity ve Spojených státech je a bylo mnoho, že jsou silně provázané a není možné považovat jeden faktor za rozhodující či vysvětlující všechny problémy se kterými se afroamerická komunita potýká. Proto ani moje práce si neklade za cíl jednoznačně pojmenovat důvody všech problémů, ale osvětlit pouze jednu z možných příčin a to rasismus a jeho kořeny v otrokářství ve Spojených státech.

Práce má několik dílčích částí. První část s názvem *definice základních pojmů* je zaměřena na výčet obecných definic, které jsou potřebné pro správné chápání zpracovávaného tématu.

Kapitola *vývoj afroamerické komunity* nastíní období dějin Spojených států, která výrazně ovlivnila tuto komunitu: osidlování, občanská válka, rekonstrukce, období světových válek a padesátá léta.

V další kapitole s názvem *současné sociální a politické postavení Afroameričanů v USA* bude demograficky srovnána sociální struktura Afroameričanů a bělošského obyvatelstva.

Následující kapitola *historické stereotypy ve vztazích mezi bělochy a Afroameričany, jejich perspektivy* bude rozdělena do několika částí podle jednotlivých uskupení, která se podílela na formování těchto vztahů. U každého bude uvedena základní ideologie a metody jejího dosažení. Nebude chybět ani průběžné srovnávání jednotlivých organizací.

3. Metody

Byla použita rešeršně-kompilační metoda sběru a třídění informací, které byly následně interpretovány. K dispozici jsem měla klasické tištěné dokumenty i internetové zdroje, přičemž internetové zdroje jsem často využívala v podobě tiskových a hodnotících zpráv. Na jejich základě pak byly vyvozeny mj. komparativní závěry, které si tato práce dala za částečný cíl. Rovněž jsou v práci nastíněny osobní názory na některé otázky, jejichž zodpovězení se týkají této práce.

Pro potřeby citace byl zaveden systém závorek, které odkazují na použitou literaturu na konci práce. Rovněž byl tento systém použit, aby zainteresovanému čtenáři poskytl další zdroje informací, které by rozšířily jeho vědomosti v oblasti tématiky, jíž se práce zabývá. Systém závorek byl použit i pro vysvětlení či konkretizaci některých pojmů a vyjádření, které by nemusely být čtenáři ihned jasné. Poznámky pod čarou jsou využívány k uvedení odkazů na přílohy, které jsou na konci práce. Kurzívou jsou označeny ty výrazy, které jsou ponechány v původním jazyce.

4. Definice základních pojmů

4.1 Rasa

V moderním slova smyslu se pojem rasa objevuje až v biologickém myšlení 18. století. Důsledně ho použil Švéd Karel Linné (1707–1778). Pojem „rasa“ upotřebil ve svém pokusu o rozřídění lidstva podle určitých výrazných znaků dědičných (Salajka, M., 1967). Rasa je antropologický pojem a lze jej definovat jako skupiny lidí s podobnými tělesnými znaky a vlastnostmi, které vznikly během dlouhého historického vývoje lidstva (Wolf, J., 2000). Označení „rasa“ je arabského původu, respektive je odvozeno od arabského „ras“, jež původně znamenalo špice, původ, ale také hlava (Dacík, T., 2000).

Různé rasy se vytvářely vlivem odlišných fyzickogeografických podmínek, různých způsobů ekonomické činnosti a odlišného způsobu výživy. Vliv měla i kulturní vyspělost a celková civilizační úroveň. Dlouhodobý vliv vytvořil určité současné charakteristické znaky, které se staly dědičnými (Chalupová, D., 1999).

V posledním tisíciletí se uskutečnily na Zemi četné migrace, stěhování a rozšiřování lidstva, které se zprvu soustředily do tří hlavních geograficky vzdálených oblastí s dosti odlišnými přírodními podmínkami. A protože na Zemi existují celkem tři velká zeměpisná pásma, musely v každém vzniknout rozdílné lidské skupiny. Jde o mírné a studené pásmo v Evropě, subtropické a mírné pásmo v Asii a tropické a subtropické pásmo v Africe. V těchto nových podmínkách se lidé přizpůsobovali barvou kůže příslušnému oslunění, tvarem nosu co nejvýhodněji příslušné vlhkosti a teplotě. Podobně se utvářely i další vlastnosti, charakterizující dnešní lidská plemena a menší skupiny uvnitř plemen (Wolf, J., 2000).

Člověk však má jednotný původ. Současné lidské rasy jsou nedílnou součástí jediného druhu dnes žijícího člověka *Homo sapiens sapiens*.

Lidské rasy reálně existují. Lidé jsou „bílé“, „žlutohnědé“ nebo „černé“ pleti a mají nejenom různou barvu kůže, očí a vlasů, ale mají i velmi různorodé tělesné vlastnosti (Wolf, J., 2000), kromě obličejových rysů, forem ochlupení, jich jsou další desítky – od utváření kostry až k rozdílům ve složení ušního mazu a biochemických pochodů v organismu (Chalupová, D., 1999).

Nejnápadnějším znakem lidských ras je barva pleti, což je obvykle považováno za hlavní rozlišovací znak (Chalupová, D.,1999). Není však nejdůležitější lidskou vlastností a dokonce ani nerozhoduje o jeho plemenné či rasové příslušnosti. Barva lidské pleti v podstatě závisí na množství kožního barviva v kůži (pigmentu) (Wolf, J.,2000). Důkazem toho, že barva kůže není jediným rozhodujícím znakem plemenné příslušnosti, mohou být afričtí Křováci. Jejich pleť není černá ani nijak tmavá, ale světlehnědá až nažloutlá a přece jsou příslušníky negroidního plemena. V Číně a Indii bychom mohli nalézt skupiny výrazně tmavě hnědé pleti, které nepatří k negroidům, nýbrž k rase europoidní (Wolf, J.,2000).

U dnešního člověka rozlišujeme 3 rasy:

4.1.1 Plemeno euroasijské (europoidní) – bílé

Bílá rasa, jež představuje na 40 % lidstva, vykazuje na škále variability značně široké rozpětí. Pokožka je nejen tradičně „bílá“, ale v některých případech přechází až do bronzové či hnědavé. Vlasy se vyskytují od světlých až po černé (i rusé), rovné i zvlněné, čelo strmé nebo ustupující, obličej ortognatní, oči světlé (šedé, zelené) až tmavé (hnědé), nos úzký i širší, konkávní, rovný či konvexní, rty převážně úzké. Hlava se vyskytuje od krátké (brachycephalie) až po dlouhou (dolichiocephalie) (Dacík, T., 2000).

4.1.2 Plemeno asijsko-americké (mongoloidní) – žlutohnědé

Žlutá čili asijsko-americká, představuje 50 % lidstva. Pokožka vykazuje světlou až bronzovou barvu se zlatavým nádechem. Vlasy jsou zpravidla černé, tvrdé a rovné, vousy vyvinuty slabě nebo vůbec. Vyčnívající lícní kosti dávají obličejí jistou plochost. Oči jsou hnědé, oční štěrbina středně široká nebo úzká, přičemž vnější koutek je výše než vnitřní. Silně vyvinutá horní krycí řasa oka přečnívá nad dolní (epicantus). Nos je spíše sedlový, širší a málo vystupující (jedině indiáni mají nos orlí). Hlava je kratší, většinou středně dlouhá (mesocephalní) (Dacík, T., 2000).

4.1.3 Plemeno ekvatoriální (negroidní) – černé

Černá rasa představuje 10 % z celkového počtu lidí. Typická je pro ni tmavá barva pleti, vlasů a očí, zvlněné nebo kadeřavé vlasy, úzké lícní kosti, široký nos, vpřed prominující čelisti (obličej prognatní), zpravidla vysoká postava (např. Niloté jsou vůbec nejvyšší lidé).

Ovšem vyskytují se i nápadné odchylky. Hlavy jsou převážně dlouhé (dolichocephalie) (Dacík, T., 2000).

Míšením ras (mezirasovým křížením) se vytvářejí kombinace znaků, což v důsledku růstu mezirasového křížení povede zřejmě k vytváření nových kombinací a k postupnému stírání rasových rozdílů. Ovšem na druhou stranu je třeba mít na paměti, že okrajové projevy křížení zůstávají okrajovými a v následných generacích mohou být zpětně eliminovány.

4.2 Rasismus

Rasismus je soubor nevědeckých koncepcí, vycházejících z předpokladu o fyzické a duševní nerovnosti a nerovnocennosti lidských ras a o rozhodujícím vlivu rasových odlišností na dějiny a kulturu lidské společnosti (Dacík, T., 2000). Filozofický slovník označuje za rasismus „reakční teorie ospravedlňující společenskou nerovnost, vykořisťování a války příslušností lidí k různým rasám. Rasismus redukuje společenskou podstatu lidí na jejich biologické, rasové znaky a uměle je dělí na rasy „vyšší“ a „nižší“. Rasismus se projevuje v USA v poměru k černošskému obyvatelstvu jako nižší, méněcenné kategorii lidí.

Pojem rasa byl v minulosti často zaměňován a slučován s pojmem národa. Oba tyto pojmy ale musíme přesně odlišovat, neboť směřováním, nebo i špatným výkladem lze nejčastěji dojít k rasistickému závěru - k rasismu. A právě na tom vědomém a záměrném směřování pojmů rasa a národ byly založeny celé řady rasových teorií. Rozdíl je ale ten, že rasa je pojmem přírodovědeckým, biologickým a vztahuje se pouze na tělesné vlastnosti. Národ je pojmem kulturní, historický a vztahuje se na společenský vývoj skupin – národů. Národ jako historicky vzniklá pospolitost území, řeči, hospodářského života a kultury může zahrnovat různé lidské skupiny, protože pro vznik a stanovení národa nejsou rozhodující tělesné znaky. Ale na složení národa se mohou podílet různé rasové typy a smíšené populace, nelze tedy žádný národ označit za čistou rasu (Wolf, J.,2000).

Rasismus představuje v lidské společnosti již velmi starý fenomén. Vznikl již ve staré otrokářské společnosti, kde měl ospravedlnit podrobení a utiskování otroků a obhájit zotročování jedněch národů nad druhými. Jednalo se většinou o podrobení malého národu nad velkým, nebo uplatnění síly většiny oproti slabší menšině, která byla často doprovázená nenávisť a odporem. Rasistické názory a ideologie byly od té doby používány k ospravedlňování politiky a společenského řádu rasistických států. Ale teprve

v novověku nabyl rasismus své nejrůznější podoby a stal se i teoretickou základnou k násilnému ovládnutí jedněch národů nad druhými a také důvodem k vyhlášení válek (Wolf, J.,2000).

Podstatou rasismu je určitá nenávisť člověka k člověku. Vzniká z nedostatku tolerance, pochopení a porozumění. Je důsledkem zjednodušených představ lidí, ale může být i výsledkem tuposti a nepochopení, výsledkem primitivních ideologií a lživých polopравd. Vždy ale závisí na ignorování vědecky dokázaných argumentů nebo jejich zkreslování a přizpůsobování jiným účelům.

Na světě není kontinentu, kde by se nevyskytla rasová otázka. Vytvářela se však všude z jiných předpokladů a za rozličných okolností. Spolehlivě můžeme říci, že daleko nejčastějším rozsévatelem rasové diskriminace byl člověk z bílého plemene. Ten totiž také nejaktivněji vyhledával a udržoval styk s celým světem, hospodářsky využíval všech dostupných území a při tom všem se houževnatě odděloval od domácího obyvatelstva. Navíc často záměrně udržoval a posiloval vnitřní rozdělení domácí společnosti a vnášel do ní vyhraněnější rozdělení sociální, třídní, ba i rasové (Salajka, M.,1967).

4.3 Diskriminace & otrokářství

O diskriminaci a rozdělení nás zpravují již velmi dávné dějiny. Diskriminace povstávala v dějinách trvale ze sociálního a třídního rozdělení společností. Ta už má dokonce odedávna svou vlastní filosofii. Měnila se, ale od šerého dávnověku je zde podnes. V souvislosti s touto sociální diskriminací musím vyslovit i jméno nejúspěšnějšího myslitele světa, Aristotela (384–332 př. n. l.), jehož filosofie všeobecně ovlivnila lidské myšlení na dlouhá staletí. I tento mudrc pokládal např. otroctví za přirozený stav společnosti: jedni lidé se narodili ctnostní, aby provozovali moc a dobývali světa i poznání, druhí jsou zrozeni k poddanství. Pro otroka je spravedlivé i užitečné, aby byl otrokem (Salajka, M.,1967). Myšlenka přirozeného třídního rozdělení se dobře hodila jak Řekům tak i v 16. století křesťanům při zotročování černochů a Indiánů.

Rasová problematika, v tom smyslu, jehož se chceme přidržovat, našla své předpoklady teprve v 16. století. Souvisí s expanzí evropských mocností do zámořského světa.

V zásadě je nutno říci, že otrokářství se nevyvinulo z rasismu. Rasismus je následek otrokářství. Obrovská poptávka po nevolnických pracovních silách, která zavládla

v karibské oblasti v souvislosti s kolonizací Ameriky, přerostla z otázky třídní v otázku rasovou. Jinak řečeno – problém v podstatě ekonomický se vyvinul v ideologický (Salajka, M.,1967).

Problém soužití ras bývá někdy metodicky rozdělován do tří způsobů: oddělení (segregace, apartheid) znamená co nejdůslednější budování hranic mezi rasovými skupinami, které obývají totéž území. Asimilace naopak znamená vzájemné prorůstání rasových skupin postupné stírání jejich rozdílů, míšení a splývání. Třetí způsob je pluralismus, tj. svébytnost a samostatnost několika rasových skupin na tomtéž území.

Žádná z těchto metod však v praxi nezrodila společnost bez konfliktů. Do nejhrůznějších poměrů vrhá lidi segregace. V USA tvoří černoši menšinu a segregace je tu přivedla do nerovného postavení a diskriminace.

5. Vývoj afroamerické komunity v USA

Lze říci, že rasismus se naplno projevil s počátkem dějin Nového světa; tak se totiž započala éra kolonialismu a mocného stěhování, jež vedlo k setkání různých ras, k jejich míšení a k diskriminaci. Mělo-li v Americe dojít k významnějšímu hospodářskému podnikání, bylo zapotřebí otroků. Přistěhovalci nejprve zotročovali Indiány, ale později to španělská koruna zakázala. Černošští otroci byli pro majitele výhodnější než Indiáni i běloši (nádeníci, dělníci z trestaneckých kolonií), byli totiž odolnější při práci na slunečných plantážích. Černoši tedy byli dopravováni na Kubu a do jiných oblastí hned v prvním desetiletí šestnáctého století. Tento trh ovládali Španělé a Portugalci a odhaduje se, že jen za jedno století odvěkli do Nového světa bezmála milion černochů (Salajka, M.,1967). V těchto dějinách je významný zejména rok 1507, kdy Španělsko oficiálně povolilo dovoz černých otroků do amerických kolonií.

Příliv černých otroků se stal základní rozvojovou podmínkou soustavného kolonialismu. Otrokářský systém se rozběhl v 15. století. V britských koloniích v Novém světě bylo otrokářství uzákoněno roku 1661 (Salajka, M.,1967), ačkoli první černoši byli přivezeni do Virginie již roku 1619. V době mezi prvním sčítáním obyvatel v roce 1790 a osmým v roce 1860 vzrost jejich počet z 698 000 na téměř čtyři miliony¹ (U. S. Census Bureau). Formálně byl dovoz nových otroků z Afriky zakázán roku 1808. Již při vypracování Ústavy do ní totiž bylo zahrnuto ustanovení, že kongres bude moci vydat zákaz mezikontinentálního obchodu s otroky až v tomto roce (Matoušek, J., 1948). Značný vliv na proces osvobození černochů a na revoluční dění po celém americkém kontinentě mělo založení Spojených států. I zde nebyly však poměry vyvážené: Sever zprůmyslněl, Jih zůstal převážně zemědělský. Průmyslové výrobní vztahy už nebyly závislé na otrokářství. Zato bavlníkové plantáže na Jihu mohly existovat jen při zachování feudálních pořádků s otrokářstvím jako základní výrobní silou (Salajka, M.,1967).

5.1 Život otroků

V roce 1860 pracovala více než polovina otroků na plantážích. Za lepší byla považována práce domácích sluhů či řemeslníků. Zákony států, které se týkaly otroků, se soustřeďovaly především na zájmy vlastníků a podřizovaly otroky nejen vládě pána, ale i místní

¹ Viz Příloha č. 1: Vývoj počtu obyvatel ve Spojených státech dle ras od r. 1790 do r. 1990

domobrany. Všechny zákoníky otrokům zakazovaly, aby se domáhali práva u soudu, podstatně omezovaly jejich právo hájit se proti obvinění ze zločinů a ukládaly jim vyšší tresty než bělochům. Posledním východiskem pro otroky byla vzpoura nebo útěk, ale ty byly moc riskantní. V 19. století se uskutečnila jen jedna větší vzpoura; vzpoura Nata Turnera uskutečněná v roce 1831 ve Virginii, při které bylo zabito nejméně padesát pět bělochů. V agrárních společenstvích si černoši dokázali vybojovat ústupky, které krutost otroctví zmírňovaly a umožňovaly jim i určitý společenský a osobní rozvoj (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

Pokud kdy v Americe docházelo ke kulturnímu míšení, pak nejúspěšněji tomu tak bylo v případě Afričanů, lišících se jazykem a etnickým i kmenovým původem, z nichž vytvořila nové společenství a novou kulturu Afroameričanů. Otroky k sobě poutala vzájemná pomoc, která vytvářela pocit soudržnosti. Prvky africké kultury nejen přežily, ale vzájemně se ovlivnily s jinými kulturami, s nimiž přišly do kontaktu.

Jedním z nejvýznamnějších kulturních projevů otroků bylo jejich náboženství. Byla to směsice křesťanských (Kristus, Duch svatý, světcí) a afrických prvků (duchové, vúdú, zaříkadla, zaklínačství). Velkou útěchu nacházeli otroci v kostelech.

Manželství otroků nemělo právní platnost, ale má se za to, že většina plantážníků jejich manželství respektovala pro jeho stabilizační vliv na plantáži. Někde však rodinné záležitosti zcela přehlíželi a využívali otrokyně i jinak. Svědčí o tom existence 412 000 mulatů, žijících ve Spojených státech v roce 1860, což bylo přibližně 10 % černošského obyvatelstva (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

Na přelomu 18. a 19. století žilo na území Spojených států více než 100 000 svobodných černošských obyvatel, tj. asi 11 % z celkového počtu Afroameričanů² (U. S. Census Bureau). Jejich počet rostl pomaleji po přijetí zákonů, které ztěžovaly propouštění z otroctví, ale přesto v roce 1860 žilo v otrokářských státech 262 000 svobodných černošů, tedy více než polovina z celkových 488 000 svobodných černošů v celé zemi (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

² Viz Příloha č. 1: Vývoj počtu obyvatel ve Spojených státech dle ras od r. 1790 do r. 1990

5.2 Vliv otroctví na utváření Spojených států amerických

S procesem emancipace amerických kolonií a s důrazem na práva a svobody člověka nutně vyvstávala i otázka otroctví. Kritická pasáž týkající se „zotročování lidí z jiného kontinentu“ se objevila již v návrhu Deklarace nezávislosti, ale do závěrečné verze se nakonec nedostala (Dvořáková, V., 2002). V severních státech se otroctví postupně rušilo, ale v jižních oblastech vznikaly nové otrokářské státy, které se snažily svou pozici vůči státům neotrokářským co nejvíce posílit. Nařízením o Severozápadu z roku 1787 se na území západně od Pennsylvanie a severozápadně od řeky Ohio zakazovalo otroctví a v prostoru mezi řekou Mississippi, Severní Karolínou a Georgií bylo otroctví povoleno. Z původních 13 států, oddělených od sebe čarou ohraničující státy svobodné a otrokářské (*Maxon-Dixon line*), jich 7 do roku 1790 otroctví zrušilo a jen 6 jich systém otroctví stále drželo (Matoušek, J., 1948).

Situace se vyhrtila v roce 1819, kdy Missouri požádalo o přijetí do Unie jako otrokářský stát. Jeho vstup do Unie by narušoval rovnováhu mezi otrokářskými a svobodnými státy – poměr 11:11 – ve prospěch otrokářských, což by znamenalo jejich převahu v Senátu. Nakonec byl přijat tzv. Missourský kompromis, který spočíval v tom, že se na severu od státu Massachusetts oddělil Maine (byl jeho součástí již z koloniálního období), čímž bylo dosaženo nového poměru (12:12) svobodných a otrokářských států (Dvořáková, V., 2002). Kompromisem bylo dále stanoveno, že na sever od 36°30' sev. šířky nevznikne žádný otrokářský stát (Matoušek, J., 1948).

Řešení problémů, které vyvstaly v otázce propojení nových území a dalšího rozšiřování otroctví vyústilo v přijetí Kompromisu z roku 1850. Podle tohoto kompromisu byla přijata Kalifornie jako stát svobodný, území Nové Mexiko a Utah byly přijaty bez jakéhokoli omezení vztahujícího se k otrokářství, byl zrušen obchod s otroky v Kolumbijském okrsku, nikoli však otrokářství, a byl zpřísněn zákon o uprchlých otrocích, který vyžadoval navrácení otroků, kteří uprchli ze států otrokářských do států svobodných (Matoušek, J., 1948). Situace se však i po tomto kompromisu nadále vyostřovala. Přívrženci otroctví získávali stále větší prostor v politice. Nový zákon vztahující se na vytvářené státy Kansas a Nebrasku fakticky porušoval Missourský kompromis (umožňoval vznik otroctví i na sever od 36°30'), ponechal totiž rozhodnutí o charakteru území na vůli místních osadníků. Nebraska nepředstavovala v podstatě žádný problém, vzhledem k přírodním podmínkám se nedalo očekávat výraznější využívání otrocké práce, v Kansasu to ale možné bylo. Konflikt

nakonec vedl k válce o Kansas, která trvala až do konce roku 1857, a předznamenal tak občanskou válku. Kansas byl nakonec přijat jako svobodný stát až v roce 1861, v době, kdy řada jižanských států Unii opustila (Dvořáková, V., 2002).

5.3 Občanská válka

Čtyřletá válka, která skončila vítězstvím Severu v roce 1865, byla původně zahájena jako válka za zachování celistvosti Spojených států. I Abraham Lincoln ve svém inauguračním projevu 4. března 1861 zdůraznil, že není jeho cílem zrušit otroctví tam, kde je zavedeno, ale že je nutné zachovat celistvost celého území Spojených států.

Sever nebral příliš vážně secesionistické nálady na Jihu až do 20. prosince 1860, kdy vyhlásila odtržení Jižní Karolína. 1. února 1861 se od americké Unie odtrhlo dalších pět států (Mississippi, Florida, Alabama, Georgie a Louisiana) a 2. března se k nim přidal Texas. 8. února si za svého prezidenta zvolily Jeffersona Davise a 11. března přijaly svrchované a nezávislé Konfederované státy americké (*Confederate States of America*) ústavu. Po vypuknutí války se ke Konfederaci ještě připojila Virginie, Severní Karolína, Tennessee a Arkansas (Matoušek, J., 1948).

Válka Severu proti Jihu uvedla rasovou problematiku do pohybu. Sever, ač dvojnásobně lidnatý, se dostal do svízelné situace a potřeboval povzbudit nějakým vznešeným mravním ideálem, jímž by mobilizoval zbylé síly (Salajka, M., 1967). Tím se stalo Prohlášení o emancipaci (*Emancipation Proclamation*), které vstoupilo v platnost 1. ledna 1863 a které vyhlášovalo osvobození otroků. Osvobození se však týkalo jen těch států, které stály proti Unii (na otrokářské státy věrné Unii se tento zákon nevztahoval) (Dvořáková, V., 2002). Prohlášení neosvobodilo na 800 000 otroků v Delavare, Marylandu, Kentucky, Missouri, Tennessee a v částech Virginie a Louisiany (Purvis T. L., 1995). Tím byl současně dán válce nový válečný cíl. Proti definování cíle války kongresem 4. července 1861, že se neválčí proti otroctví, nýbrž proti násilnému povstání Jihu proti Unii, tu byl nyní postaven cíl nový: bojuje se i za zrušení otroctví na celém území Spojených států (Matoušek, J., 1948).

Koncem roku 1864 byla již situace Konfederace ztracená a 9. dubna 1865 válka skončila. Zajištění výsledků vítězství Severu nad Jihem představují tzv. „válečné dodatky“ k ústavě Spojených států. Jedná se o dodatky třináctý (1865), čtrnáctý (1868) a patnáctý (1870) k americké ústavě. V prvním z nich bylo ve Spojených státech a ve všech územích

podrobených jejich pravomoci, zrušeno otroctví. V druhém se stanoví, že všechny osoby narozené nebo naturalizované ve Spojených státech, podrobené jejich soudní pravomoci, jsou občany jak Spojených států, tak příslušných států členských, v nichž sídlí a žádný stát nesmí odhlasovat zákon, jímž by se zkracovala občanská práva nebo výsady. Dále pak, že žádný stát nesmí bez soudu nikoho zbavit života, svobody nebo majetku, ani nesmí odmítnout tutéž rovnou zákonnou ochranu žádné osobě, žijící v rámci jeho soudní pravomoci. Třetím z „válečných dodatků“ bylo zakázáno odpírat kterémukoliv občanu Spojených států volební právo pro jeho rasu, barvu nebo bývalé otroctví (Matoušek, J., 1948).

5.4 Rekonstrukce Jihu 1865–1877

Po vítězství Unie nad Konfederací následovalo krátké období zvané Rekonstrukce. Probíhala od roku 1865 do roku 1877, pod ochranou Spojeneckých vojenských jednotek. Jedním z hlavních problémů Jihu v této době bylo, co udělat s bývalými otroky, jakým způsobem je integrovat do společnosti a jak zabezpečit jejich sociální postavení. Jen málokdo počítal s rychlou emancipací otroků, a takřka nikdo nepředpokládal plné začlenění a nesegregované soužití obou ras (Dvořáková, V., 2002). Místo svobody pro černochoy se tedy začala prosazovat zásada „rovní – ale oddělení“. Segregace se postupně prosadila na školách, v dopravních prostředcích, ve společenských místnostech, v církvích apod. I na Severu přetrvávaly předsudky a v mnoha státech byla uplatňována segregace (Salajka, M., 1967).

Brzy se ukázalo, že občanská válka podstatně nezměnila sociální postavení černochoů. Sociální programy, které měly pomoci integrovat bývalé otroky do společnosti, byly naprosto nedostačující a černoši se nikdy nedočkali stejných práv a zejména ne stejných možností. Jediný způsob, kterým mohli relativně pozměnit své životní podmínky, byla volnost pohybu.

Specifickou otázkou představovalo volební právo bývalých otroků. Právně bylo zakotveno v patnáctém dodatku k Ústavě, ten ale fakticky problém volebního práva nevyřešil. Konkrétní zákonodárství upravovaly jednotlivé státy, které nesměly porušit dodatek, ale našla se celá řada způsobů, jak černošskému obyvatelstvu zabránit účasti ve volbách. Často se objevovala tzv. dědečkovská klauzule (Nejvyšší soud ji zrušil roku 1915), která omezovala volební právo pouze na ty osoby, které mohly prokázat, že volební právo měl

již jejich dědeček (což nemohl prokázat žádný z bývalých otroků), podmínkou byla také zkouška gramotnosti (zrušena Nejvyšším soudem roku 1949) atd. Omezené množství černého obyvatelstva, které se mohlo dostavit k volbám, zastrášovala také nově vzniklá organizace Ku Klux Klan (Dvořáková, V., 2002).

Rekonstrukce Jihu byla oficiálně ukončena v roce 1877, kdy odtud prezident Hayes stáhl Spojenecké vojenské jednotky. Rekonstrukce definitivně potvrdila zrušení otroctví, nevyřešila však mnohé problémy, které s tím souvisely. Integrace bývalých otroků do společnosti probíhala pomalu a segregace přetrvávala až takřka do 60. let 20. století (Dvořáková, V., 2002). Řada segregáčnických zákonů a omezení volebního práva černošského obyvatelstva amerického Jihu učinily z Afroameričanů občany nižšího řádu bez ohledu na ústavní dodatky, přijaté po válce Severu proti Jihu, které jim přiznávaly stejná občanská práva (Fredrickson, G. M, 2003). Obecně se o protičernošských zákonech a opatřeních mluvilo jako o zákonech Jima Crowa, což bylo pejorativní označení pro černochoy (Dvořáková, V., 2002). Zákony Jima Crowa byly státní a místní zákony vydané a vynucované ve všech státech na Jihu mezi lety 1865 a 1967. Nařizovaly „oddělené ale rovné“ postavení pro Afroameričany. Nejvíce bylo zákonem požadováno aby se oddělení černých a bílých prosadilo ve veřejných školách, na veřejných místech a v dopravních prostředcích (The history of Jim Crow).

5.5 Období první světové války

První světová válka ovlivnila také částečně vztahy mezi černými a bílými. Válečný průmysl odčerpával tradiční dělníky, a dal tak příležitost černým. Konkurenci cizích přistěhovalců o pracovní místa zabránil válkou snížený pokles imigrace z Evropy, a později poválečné zákony omezující přistěhovalectví. V roce 1915 začala velká migrace Afro-Američanů ze zemědělského Jihu na průmyslový Sever, která přetrvala až do poválečných let. Mezi lety 1910 a 1930 se počet černochoů na Severu ztrojnásobil. Ne vždy byli nově příchozí na Severu vítáni a mnohdy byli přistěhovalci příčinou rasových nepokojů. Na Severu se však černoši těšili větší svobodě slova a rostl i jejich politický vliv.

Řada rozhodnutí amerického Nejvyššího soudu mezi lety 1917 a 1939 postupně ničila konstrukci segregace a zamezovala například zákonné vynucování segregace obydlí, či znemožňovala upírat Afro-Američanům přístup ke státem financovanému postgraduálnímu vzdělání (Friedman, L. M., 1973).

Segregace byla rozšířena i na federální vládu prezidentem Woodrow Wilsonem v roce 1913. Ačkoli se ve Spojených státech rozvinul v 19. století institucionální a politický život, černoši do něj nalézali přístup jen s nesnázemi.

5.6 Období druhé světové války

Válka nastolila problém týkající se účasti černošského obyvatelstva na obraně země. Černošští vůdci požadovali od samého počátku, aby se občanům černé pleti dostalo stejného postavení v ozbrojených silách jaké měli běloši. Nakonec se účastnilo druhé světové války přes milion černochoů. Po celou dobu však byli tito vojáci v armádě segregováni. Není též jisté bez zajímavosti, že americký Červený kříž váhal během války s odběrem „černé krve“, což je dosti ironické, protože tzv. krevní banky v USA založil právě barevný vědec dr. Ch. Drew (Dvořáková, V., 2002).

Nejvýznamnější zlom nastal v roce 1940, kdy bylo rozhodnuto, že se budou v důstojnických školách společně školit černoši a běloši (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996). V témže roce byl jmenován první černý generál, Benjamin Oliver Davis. O rok později vydala vláda výnos, který ukončil diskriminaci při přijímání pracovníků do obranného sektoru a při náboru do výcvikových programů. Koncem roku 1944 pracovaly ve válečném průmyslu asi dva miliony černochoů. V návaznosti na to začali černoši brzy protestovat proti všem druhům diskriminace, včetně rasové segregace.

5.7 Občanská práva v padesátých letech

V padesátých letech se u soudů začala přezkoumávat teorie „oddělení ale rovní“ a začaly se objevovat námitky proti segregaci ve státních školách. Tehdy se objevilo několik případů, které byly citovány v souvislosti s případem Brown versus topecká školská správa (*Brown v. Board of Education of Topeka*), Kansas, který byl projednáván v roce 1952. Díky sociologickým a psychologickým výzkumům bylo rozhodnuto, že segregace nemá ve veřejném školství místo a Nejvyšší soud ji roku 1954 prohlásil za neústavní. To ovšem nastolilo několik dalších otázek. První se týkala prosazení desegregace v praxi proti odporu většiny jižanských států a druhá pak otázky segregace v dalších oblastech života – v dopravě, restauracích a na veřejných prostranstvích.

Desegregace ve školství byla nesmírně složitá vzhledem k tomu, že se proti postavila většina politické reprezentace na Jihu, která přijímala zákony komplikující vstup černochoů

do společných škol. Případné černošské studenty navíc zastrašovaly organizované skupiny bělošského obyvatelstva tzv. Rady občanů bílé pleti. Na konci roku 1956 již neexistovala v šesti jižních státech škola, ve které by mohly být černošské a bělošské děti pohromadě. V mnohých případech musely zasahovat federální úřady a v některých případech i armáda (Little Rock 1957, Mississippi 1962).

V těchto konfliktech šlo o prosazení rozhodnutí Nejvyššího soudu, které se vztahovalo pouze na oblast vzdělávání. V mnoha dalších aspektech života segregace legálně existovala. Různé organizace bojující za občanská práva se proto soustředily na všechny další případy. V zásadě se vědomým porušováním segregačních zákonů snažily vyvolat soudní procesy, které by mobilizovaly veřejné mínění, stejně tak jako pochody a masová shromáždění. Centrem hnutí se stalo alabamské město Montgomery, z nějž také vzešel jeho nejvýznamnější vůdce, Martin Luther King ml. (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

5.7.1 Martin Luther King

Martin Luther King ml. (1929 – 1968) se narodil v Atlantě v rodině duchovního (dědeček byl otrokem). V Atlantě vystudoval vysokou školu a v Bostonu získal doktorát filozofie. Poté přijal místo kazatele v baptistickém kostele v Montgomery. Jeho myšlení se opíralo o evangelium a výrazně ovlivnil hnutí za občanská práva svým důrazem na nenásilí a pasivní odpor. Inspiroval se činností Mahátmy Gándhího. V roce 1957 se stal jedním ze zakladatelů organizace Konference křesťanského vedení Jihu (*Southern Christian Leadership Conference*), která koordinovala aktivity za občanská práva. Byl několikrát vězněn, na jeho dům byl spáchán atentát a nakonec byl v dubnu 1968 zavražděn bělochem J. E. Rayem (Dvořáková, V., 2002).

5.7.2 Hnutí za občanská práva

Hnutí za občanská práva v 50. a 60. letech přináší a prosazuje radikální změnu jak v životě společnosti, tak v politické sféře. Mnohé požadavky na rovnost práv a kritika segregace zaznívaly již dříve, ale 50. a 60. léta znamenají změnu oproti předchozímu období. Jedná se zejména o masovost protestů a jejich dopad na veřejné mínění a také o schopnost prosadit požadavky ve sféře politiky – v rámci federálního zákonodárství či rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Jednou z prvních akcí hnutí za občanská práva byl bojkot autobusové dopravy v Montgomery. Bojkot zaznamenal obrovský úspěch, který překonal veškerá očekávání organizátorů. Byla vznesena řada obvinění z porušení zákona – z bojkotu bez spravedlivé příčiny, sám proces byl však zahájen jen s Martinem Lutherem Kingem, který tak vstoupil do povědomí veřejnosti. Nejvyšší soud prohlásil alabamské zákony týkající se segregace v autobusové dopravě za neústavní a po více než roku byla autobusová doprava v Montgomery obnovena (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

Hnutí za občanská práva vyvrcholilo na jaře a léte 1963 v alabamském Birminghamu. Organizátorem akce byl Nenásilný studentský koordinační výbor a Konfederace křesťanského vedení Jihu³. Projekt byl pečlivě rozfázován s cílem postupně mobilizovat veřejné mínění a získávat stále větší podporu. Při jedné z demonstrací byl zatčen Martin Luther King a z věznice propašoval svůj známý Dopis z birminghamského vězení, kde jasně vysvětlil své principy nenásilné akce a boje proti nespravedlivým zákonům a kde také definoval cíle a strategii hnutí za občanská práva: je nutné vyvolat takovou krizi, která donutí společnost problémy řešit. Do protestů se stále více zapojovala mládež a celá akce nakonec vedla ke kompromisu, který znamenal konec segregace na veřejných prostranstvích a dohodu o nediskriminaci černošských průmyslových dělníků.

V srpnu 1963 se konal pochod na Washington (*The March on Washington for Jobs and Freedom*) za účasti čtvrt milionu osob, což byla největší demonstrace za lidská práva v dějinách Ameriky. Před Lincolnovým památníkem Martin Luther King pronesl památný projev, v němž se mimo jiné vyznal ze svého snu: „Mám sen, že mé čtyři malé děti jednou budou žít v národě, kde nebudou souzeni podle barvy své pleti, ale podle svého charakteru...Ten sen pramení především z amerického snu...Jednoho dne se synové bývalých otroků a otrokářů sejdou u jednoho stolu bratrství.“ Slova „mám sen“ (*I have a dream*) se stala sloganem aktivistů a symbolickým vyjádřením myšlenek hnutí (Dvořáková, V., 2002). J. F. Kennedy se pochodu nezúčastnil, ale setkal se s jeho vůdci v Bílém domě. Shromáždění ve Washingtonu bylo dalším výrazným vítězstvím hnutí, především díky velikosti a disciplíně shromáždění. Otázka nenásilí a vyjednávání, kterou reprezentoval proud spjatý s Martinem Lutherem Kingem, byla stále více předmětem diskusí a sporů, mimo jiné i proto, že násilné akce proti černošským aktivistům pokračovaly.

³ Viz str. 42

Další aktivity byly ovlivněny zákonodárstvím, které reagovalo na protestní hnutí. V červenci 1964 Kongres přijal zákon o občanských právech (*Civil Rights Act*), kterým byla mimo zákon postavena veškerá diskriminace etnických menšin na veřejných místech (*places of public*), soukromých školách, v zaměstnávání apod. Dalším přijatým zákonem v této oblasti byl zákon o volebních právech (*Voiting Rights Act*), schválený v roce 1965, který umožnil ministru spravedlnosti vyslat federální kontrolu na registraci voličů, aby byla zajištěna veškerá volební práva (Friedman, L. M., 1973). Tato opatření se týkala zejména oblastí s nízkou úrovní registrace. Zákon také rušil zkoušky gramotnosti a jiná opatření, která byla často používána, aby zabránila účasti černochů ve volbách.

Hnutí se tehdy zaměřilo především na registraci černých voličů. S tím souvisel pochod ze Selmy do Montgomery, který měl za cíl povzbudit černošské voliče k registraci (registrace probíhala v průběhu pochodu a bylo zaregistrováno asi 4000 černošských voličů).

Právě v tomto období, kdy černí Američané dosáhli největšího vítězství, vzplály nové nepokoje. Hnutí za občanská práva začalo soustřeďovat svou pozornost na těžké postavení černochů ve městech. V polovině šedesátých let žilo 70 % amerických černochů v městských oblastech, převážně v ghettech v centrech měst. Na Severu byly rasové problémy výsledkem segregovaného bydlení. Zvláštní komise pro vyšetřování rasových bouří zjistila, že v dřívějších rasových bouřích byli aktivní běloši, zatímco městské výtržnosti v polovině šedesátých let se odehrávaly z podnětu černochů.

V roce 1970 se vládní představitelé snažili zablokovat prodloužení zákona o volebních právech a aby soudní příkazy o zrušení rasové segregace ve školství nenabývaly právní platnosti. Kongres však prodloužil zákon o volebních právech navzdory Nixonovu vetu a Nejvyšší soud nařídil zrušení rasové segregace na mississippských školách. Stejně tak se Nixonovi nepodařilo zastavit desegregaci ve městech. V tomto období se protestovalo proti desegregaci více na Severu než na Jihu. Začala se objevovat pozitivní diskriminace, kdy města musela rozvážet studenty i do jiných oblastí, aby tak bylo dosaženo integrace. Nakonec označil v roce 1974 Nejvyšší soud nedobrovolné převážení studentů z center měst na předměstí za protiústavní. Toto pravidlo společně s rozhodnutím, které zakazovalo používání kvót pro zajištění rasové rovnováhy na univerzitách, představovalo posun desegregace z oblastí spravedlnosti do daleko zamotanější spleti soupeřících skupin a individuálních práv (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

Znatelně zasáhla do vývoje černošské otázky v USA celková změna americké zahraniční politiky. Zvláště intervence v jihovýchodní Asii vnesla psychologicky i politicky do amerického života nové prvky a jinou atmosféru. Ale i tím se hnutí proti rasismu dostává jen do širších souvislostí společenských a politických (Dvořáková, V., 2002).

Ačkoli bylo v sedmdesátých letech dosaženo plné právní rovnoprávnosti černošského obyvatelstva s většinovou bílou populací a zákazu jakékoli diskriminace z důvodu rasy či barvy pleti, stále přetrvávají různá sociální a kulturní specifika, která utvářejí z černošské populace oddělenou etnickou minoritu, která nemá tendenci se dále integrovat, případně splynout s většinovou bělošskou populací. Stále přetrvávají zdánlivě neškodné, mezi lidmi rozšířené rasistické předsudky o nepřizpůsobivosti černochoů, o jejich vysoké kriminalitě, či (ne)pravdivá představa o jejich protěžování a pozitivní diskriminaci.

5.8 Multikulturalismus

Jedním z problémů současné americké společnosti je multikulturalismus. Respektive otázka jak zachovat americkou národní identitu a zároveň udržet a rozvíjet multikulturní společnost. Jedním z radikálních proudů, které se zabývají jejím řešením je politická korektnost. Ta požaduje zvláštní nároky pro skupiny, jež byly v minulosti diskriminovány a zároveň dbá na způsoby chování, vystupování a mluvy, tak aby nediskriminovala či neurážela jednotlivé skupinové identity.

Mezi politiku spjatou s politickou korektností patří bezesporu afirmativní akce, tj. akce na pomoc dříve diskriminovaným skupinám. K projevům, které se již vžily v americké společnosti, patří všeobecné odmítání mužského rodu pro označení funkcí či postů (chairperson místo chairman apod.) a používání nediskriminačních označení pro etnické minority (např. označuje černošské obyvatelstvo jako Afroameričany).

Politická korektnost přispěla k přijetí ideje multikulturalismu i k posílení schopnosti empatie americké společnosti vůči jiným, stejně tak jako do jisté míry zlepšila postavení dříve diskriminovaných menšin. Zároveň však začala vytvářet bariéry, pocity odcizení a diskriminace jiných skupin. Nehledá to, co společnosti vzájemné soužití kultur přineslo pozitivního, ale zdůrazňuje to, co společnost v minulosti a současnosti rozděluje.

Jako opak politické korektnosti vystupuje tzv. vlastenecká korektnost, jejímž cílem není integrace jednotlivých skupin do společnosti, ale pouze asimilace.

Politická korektnost i vlastenecká korektnost nejsou jedinými možnými cestami řešení problémů americké společnosti, spíše vyznačují určitý prostor, v němž se alternativní řešení pohybují. Z menšinového, afroamerického prostředí vycházejí různé a často protichůdné alternativy soužití v americké společnosti. Zatímco světově nejznámější představitel černošského hnutí a hnutí za občanská práva Martin Luther King vystupoval za odstranění segregace a za začlenění černošského obyvatelstva do společnosti a prosazoval představu „barvoslepé společnosti“, od počátku emancipačních hnutí byl přítomen i separatistický proud, usilující o oddělený vývoj (Dvořáková, V., 2002:264-265).

5.9 Afirmativní akce

Tímto termínem se označuje odstraňování rasových překážek při přijímání pracovních sil a poskytování kompenzačních výhod handicapovaným menšinám (Purvis T. L., 1995). Politika afirmativní akce (*affirmative action*) prošla různými etapami a změnami, její podobu ovlivňovaly legislativní normy, exekutivní nařízení prezidenta i rozhodnutí Nejvyššího soudu. V symbolické rovině vyjadřovala ochodu národa vyrovnat se s křivdami, které byly páčány v minulosti a přinést nápravu. Afirmativní akce jde dále, než je pouhé odstranění právních, formálních a institucionálních zábran, které znemožňují určité menšině realizovat své schopnosti a plně využívat svých práv. Jejím cílem je reálné uplatnění nediskriminace, která v souvislosti s tradicí, předsudky a především nižším sociálním kapitálem zůstává nevyužita.

Počátky politiky afirmativní akce nalezneme již v politice J. F. Kennedyho, který ve svém exekutivním nařízení v březnu 1961 zřídil Výbor prezidenta pro rovné pracovní příležitosti (*President's Committee on Equal Employment Opportunity*). Exekutivní nařízení požadovalo, aby v každé smlouvě, kterou uzavře federální vláda, bylo stanoveno, že smluvní subjekt nebude diskriminovat žádného zaměstnance nebo žadatele o zaměstnání z důvodu víry, rasy, barvy pleti nebo národnosti. Zároveň přikazovalo dodavatelům státních zakázek zavést afirmativní akci s cílem zajistit, aby byli žadatelé přijímáni do zaměstnání a bylo s nimi během práce zacházeno bez ohledu na jejich rasu, přesvědčení, barvu pleti či národnost. Toto je první případ, kdy se v oficiálním dokumentu setkáváme s výrazem afirmativní akce. Toto stanovisko dále rozvíjel zákon o občanských právech z roku 1964, který se také mimo jiné vztahoval na nediskriminační politiku všech subjektů, jež pro svůj program a aktivity získávaly podporu z federálních fondů (Dvořáková, V., 2002).

Bylo ovšem zřejmé, že taková opatření nemohou v zásadě změnit realitu, skutečnou diskriminaci, se kterou se setkávali příslušníci menšin. Navíc i v případě dodržování zákona zde zůstával problém nestejně „startovací čáry“. Otroctví a diskriminace ve Spojených státech zbavili chudé Afroameričany mimo jiné potřebných sociálních struktur a vazeb k systému do něhož nyní žádáme aby se začlenili (Cohen M. N., 1998). Prezident Johnson to ve svém projevu na Howard University v roce 1965 vyjádřil výstižně, když zdůraznil, že nelze očekávat, aby lidé, kteří byli léta svázáni v okovech, mohli najednou svobodně soutěžit s ostatními. Ve stejném roce vydal také exekutivní nařízení, jež se vztahovalo na federální vládu a vyhlášovalo rovnost pracovních příležitostí ve státní správě a úsilí k její plné realizaci prostřednictvím pozitivních a trvajících programů ve všech agenturách i odděleních státní správy. Johnson také zrušil Kennedyho Výbor prezidenta pro rovné pracovní příležitosti a jeho pravomoci převedl na ministerstvo práce (v současnosti se touto problematikou zabývá Komise pro rovné pracovní příležitosti – *Equal Employment Opportunity Commission*).

Koncem 60. let program afirmativní akce začal výrazněji pronikat mimo federální programy. V roce 1968 zákon zakazoval jakoukoliv diskriminaci při prodeji či pronájmu nemovitostí a téhož roku rozhodnutí Nejvyššího soudu vyzvalo k odstranění překážek, které brání rasové integraci ve školách. Nejvyššího rozvoje afirmativní akce bylo dosaženo za prezidenta Nixona. V roce 1971 vydalo ministerstvo práce revidované nařízení, jež vyžadovalo stanovení určitého harmonogramu a analýzu oblasti, v níž smluvní strana získávající federální zakázky či podporu pro svůj program, zaostává v oblasti afirmativní akce. V této souvislosti se začal používat výraz „pozitivní diskriminace“ s cílem upozornit na to, že v zájmu podpory menšin dochází k diskriminaci většinové bílé populace. Pozitivní diskriminace se pak stala předmětem diskuse zejména v souvislosti s přijímáním na vysoké školy, v otázce konkursů na pracovní místa apod.

V průběhu 70. let se ustálila na mnohých amerických univerzitách praxe přesného stanovení kvót pro jednotlivé rasové a etnické menšiny, jejímž cílem bylo dosáhnout odpovídajícího procentního zastoupení dané menšiny v regionu, kde sídlila univerzita. Přijímací zkoušky se hodnotily odděleně pro každou skupinu čímž byli diskriminováni příslušníci většinové společnosti a snižovala se tak úroveň studia. V roce 1978 Nejvyšší soud odmítl přesné stanovení kvót na univerzitách, neboť bránilo soutěživosti mezi různými skupinami, ale zároveň připustil, že školy mohou při přijímacím řízení přihlížet

k rasové příslušnosti jedince jako k jednomu z kritérií pro přijetí. Před soud se také dostávaly otázky kvót při přijímání do zaměstnání.

V 80. letech po nástupu Ronalda Reagana a poté George Bushe staršího do prezidentské funkce se afirmativní akce utlumila a zesílilo negativní stanovisko k různým formám afirmativní akce. Pro uznání oprávněnosti afirmativní akce bylo nutné projít „testem přísného přezkoumání“, který měl prokázat přesvědčivý vládní zájem na věci a také schopnost daný zájem naplnit. V zásadě se prosadil princip, že nelze obecně mluvit o diskriminaci v minulosti, ale je nutné prokázat, že daná skupina, pro kterou je akce určena, trpí dopady této diskriminace. To je ovšem požadavek obtížně dokazatelný.

Rozhodnutí soudů se lišila a tuto otázku nakonec vyřešil zákon o občanských právech (*Civil Rights Act*) v roce 1991. Zde je zakotvena povinnost zaměstnavatele nést důkazní břemeno o tom, že jeho postupy nebyly motivovány rasovými, náboženskými nebo jinými předsudky, a zároveň umožňuje žádat o kompenzaci z důvodu diskriminace jak v procesu přijímání do zaměstnání, tak později v době trvání pracovního procesu.

O oživení afirmativní akce se znovu pokusil prezident Clinton a jeho politika. Mimo jiné definoval čtyři základní podmínky, které musí naplňovat programy afirmativní akce:

- žádné kvóty v teoretické ani praktické rovině
- žádná nelegální diskriminace jakéhokoli druhu, tedy ani opačná (pozitivní) diskriminace
- žádné preference pro lidi, kteří nemají kvalifikaci pro dané zaměstnání či příležitost
- program musí být ukončen, jakmile dosáhne svého cíle.

Afirmativní akce je v současné době spíše na ústupu. Přesto takřka 50 let různých podob této politiky již umožňuje vyhodnocení jak se Amerika v této oblasti změnila. Pozitivním dopadem je především růst afroamerické střední třídy, která profitovala zejména z vládních programů. Procentní podíl černošských domácností s výdělkem přes 50 tisíc dolarů ročně se za poslední čtyři desítky let téměř zdvojnásobil, z 8,7 % v roce 1967 na 15,1 % v roce 2005 (DeNavas-Walt, C., - Proctor, B. D., - Mills, R. J., 2004). Již sama skutečnost pronikání a úspěchu příslušníků menšin do „elitních povolání“, jejich zviditelnění v oblasti sportu, médií, v politice, v povolání jako jsou soudci, lékaři, univerzitní učitelé, samo o sobě snižuje rasové předsudky. Zároveň se v dané menšině vytváří sociální a kulturní kapitál, který umožňuje snáze se integrovat do společnosti.

Přesto mají v mnohém pravdu i kritici afirmativní akce, když upozorňují, že afirmativní akce spíše posiluje myšlení v kategorii rasy, než aby rasový pohled tlumila. Hovoří se o tom, že afirmativní akce více oslabuje černošskou komunitu a její jednotlivce, než aby je povzbuzovala ve vlastních zásluhách a podporovala jejich snahy (Cohen M. N., 1998). Často se hovoří též o psychických dopadech afirmativní akce na příslušníky minorit. V některých případech dochází k pocitu ponížení a podcenění, zvláště při projevu pozitivní diskriminace, kdy dotyčný získá určité postavení na základě příslušnosti k menšině než na základě svých schopností a kvalifikace (Dvořáková, V., 2002).

6. Současné sociální a politické postavení Afroameričanů v USA

Ve Spojených státech, na rozdíl od jiných amerických států, neustále převládá snaha vysazovat černochoy do pozice vetřelců, přistěhovalců, cizinců a nežádoucích živlů. Černoši jsou neúplně integrovaným prvkem americké pospolitosti. Vyskytuje se zde řada problémů s černošským společenstvím, s psychologíí některých jeho skupin, s povahou jeho typů a individuů. Leč sotva může mít někdo právo posuzovat „černošskou problematiku“ bez ohledu na skutečnost, že černá Amerika byla po staletí zbavena možnosti prokázat svou přirozenost.

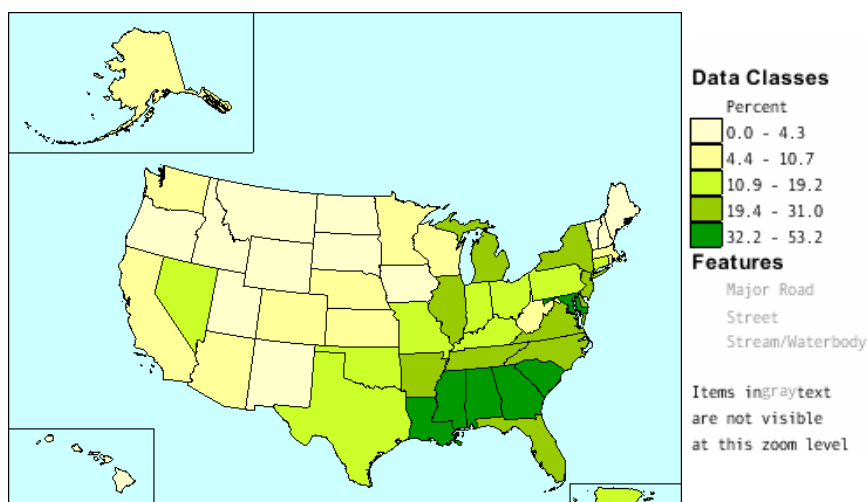
Ačkoli má afroamerická menšina stejná občanská práva jako většinová populace, není jejich postavení ve společnosti stejné. Svědčí o tom nejen různá výše příjmů, ale také rozdílná naděje na dožití, různá míra vzdělání, nestejně bytové podmínky, nestejně zastoupení v různých povoláních apod.

V roce 1992 patřilo do kategorie chudých deset procent bělochů oproti třiceti procentům černochoů. Jedna čtvrtina afroamerických mužů byla ve vězení, podmíněně propuštěna nebo vyšetřována na svobodě. Nejčastější příčinou smrti mladých černochoů byla kulka. S oběma rodiči žilo pouze 38 % černošských dětí. Více než šedesát procent černošských dětí se narodilo svobodným matkám, což bylo pětkrát více než bílým ženám. Téměř čtyřicet procent černochoů, kteří neukončili střední školu, bylo nezaměstnaných. Pouze čtyři procenta černošských chlapců a šest procent černošských děvčat studovalo na univerzitě (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996). V devadesátých letech zůstávala rasová nedůvěra jedním z nejneřešitelnějších amerických problémů což vyústilo v roce 1992 v rozsáhlé rasové nepokoje, když kalifornská porota osvobodila čtyři policisty, kteří byli obviněni, že zbili podezřelého černochoa.

6.1 Rozmístění černošského obyvatelstva

Podle údajů amerického statistického úřadu (*U.S. Census Bureau*) žilo v roce 2004 ve Spojených státech více než 36,6 milionu Afroameričanů, což je asi 12,8 % z celkového počtu obyvatel. 34,8 milionu (neboli 12,2 % obyvatelstva) Afroameričanů označilo za svou rasu pouze černou. Zbýlých 1,8 milionu označilo za svou rasu černou v kombinaci s jednou či více jinými rasami. Z toho 1,1 milionu označilo za svou rasu kombinaci bílé a černé.

Z administrativních jednotek Spojených států amerických tvoří Afroameričané většinu obyvatel (56,8 %) pouze v Kolumbijského distriktu. Téměř třetinového zastoupení dosahují v jižních státech, zejména v Mississippi, Louisianě, Jižní Karolíně, Georgii, Marylandu a Alabamě, kde je minimálně každý čtvrtý člověk černé barvy pleti. Ve dvaceti státech jsou zastoupeni méně než 5 % populace. Nejmenšího procentního zastoupení dosahují ve státech Idaho, Vermont, Montana, Wyoming a Maine, kde zaujímají černoši méně než 0,8 procenta populace⁴.

Obr. 1 Rozmístění Afroameričanů v USA

Zdroj: U.S. Census Bureau, 2005 American Community Survey

6.2 Základní charakteristiky afroamerického obyvatelstva

Ve srovnání s bělošskou populací má černošská populace v USA vyšší zastoupení mladých lidí a menší zastoupení lidí starších. Asi 31 % černochoů jsou děti do 18 let a 8 % černošské populace je starší 65 let. Bělochoů do 18 let je 22 % a starších 65 let je 15 %. V roce 2004 byl střední věk Afroameričanů 31,2 let, což bylo asi o devět let méně než střední věk bělochoů, který byl 40,1 let (U.S. Census Bureau, 2007). Naděje na dožití je u bělochoů 78,3 let a u černochoů 73,1 let (DeNavas-Walt, C., - Proctor, B. D., - Mills, R. J., 2004).

Porodnost je vyšší u černošských žen než u bělošek, ačkoli více než 60 % černošských matek bylo neprovdaných, ve srovnání s 20 % bělošských matek. V manželství spolu žije 29 % černochoů asi 54 % bělochoů. Černošské rodiny jsou průměrně tvořeny 2,7 členy

⁴ Viz Příloha č. 2: Procentuální zastoupení Afroamerického obyvatelstva v roce 2005

a bělošské 2,5 členy. 92 % černochoů a 96 % bělochů je rodilých Američanů. Ve spojených státech má šest států (Kalifornie, Florida, Illinois, New Jersey, New York a Texas) více než jeden milion obyvatel narozených v cizině. Tři z těchto států (New Jersey, New York a Florida) mají relativně vysoké procento černochoů narozených mimo USA (14–28 %) a zbylé tři státy mají okolo šesti a méně procent (U.S. Census Bureau, 2007).

6.3 Vzdělání, práce, příjem

Asi 80 % černochoů starších 25 let absolvovala střední školu a asi 17 % má bakalářské nebo vyšší vzdělání. Mezi bělochy staršími 25 let má 89 % středoškolské vzdělání a 30 % má bakalářský a vyšší stupeň vzdělání.

Ve srovnání s bílými (38 %) jsou černoši (27 %) méně zaměstnáváni ve vedení, odborných a podobných zaměstnáních. Černí a bílí pracovníci jsou v obchodních a kancelářských zaměstnáních zastoupeni stejně (27 %). 24 % zaměstnaných černochoů pracuje ve službách a 17 % pracuje ve výrobě, dopravě těžbě. Bělochů pracuje ve službách asi 14 % a 12 % pracuje ve výrobě, dopravě a těžbě.

Střední příjem černošské domácnosti je 30 200 dolarů za rok, což je méně než dvě třetiny středního příjmu bělošské domácnosti, který činí 48 800 dolarů za rok. Každý čtvrtý černocho žije pod hranicí chudoby ve srovnání s každým desátým bílým. Chudoba se všeobecně více dotýká dětí do 18 let, trpí jí 36 % černošských a 11 % bělošských dětí, a lidí starších 65 let, kde v ní žije 22 % černochoů a 7 % bělochů. Většina (54 %) černošských domácností žije v pronajatém domě, oproti 74 % bělošských domácností, které bydlí ve vlastním domě. Průměrná hodnota domu vlastněného černochoy je 104 000 dolarů, což je asi o 50 000 dolarů méně než průměrná hodnota domů vlastněných bělochy. Průměrný měsíční nájem černošské domácnosti v pronajatém domě je 647 dolarů, což je o 50 dolarů méně než platí bělošské domácnosti. Asi 72 % zaměstnaných černochoů a 81 % zaměstnaných bělochů starších 16 let jezdilo do práce autem. Veřejnou dopravu využívali více černoši (12 %) při cestování do zaměstnání než běloši (3 %). V domácnosti pracuje dvakrát tolik bělochů než černochoů (U.S. Census Bureau, 2007).

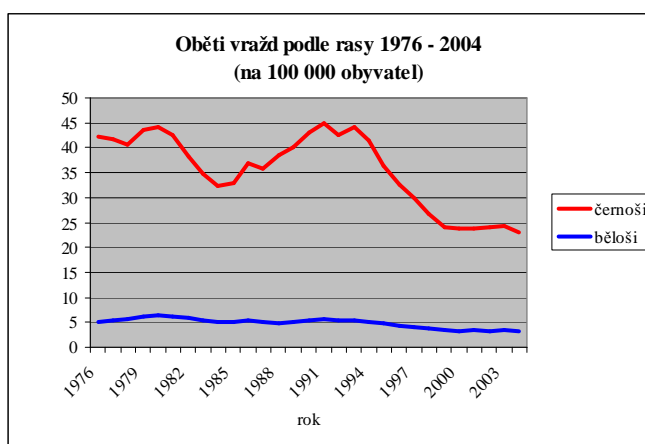
Některé z výše popsaných jevů jsou názorně předvedeny v mapkách, které jsou umístěny v oddílu příloh. Ve vybraných státech je zde jasně patrná souvislost mezi rozmístěním černošského obyvatelstva a rozmístěním rodin či jednotlivců žijících pod hranicí chudoby,

dosaženým vzděláním apod. Státy jsou vybrány podle procentuálního zastoupení Afroameričanů; jedná se o 7 států s nejvyšším podílem této minority.

6.4 Kriminalita, sociálně patologické jevy

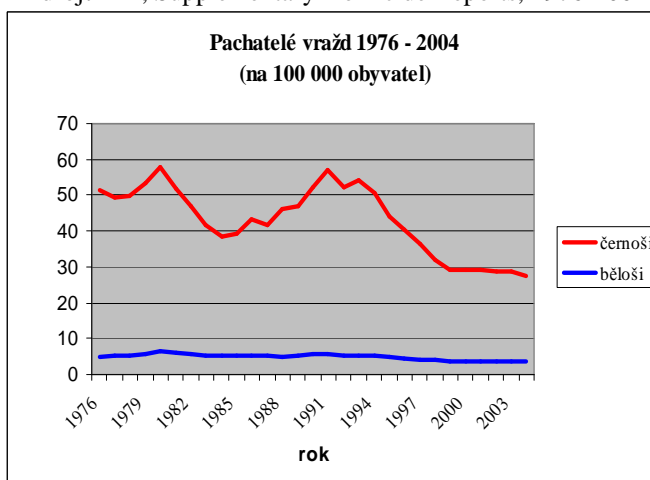
V roce 2005 na každých 1000 obyvatel Spojených států připadlo 27 černochů, 20 bělochů a 14 osob jiné rasy, kteří vykonávali trvalou trestnou činnost. Více než 6 lidí z 10 v místních vězeních v roce 2002 bylo příslušníky rasových nebo etnických minorit. Asi 40 % byli černoši, 19 % hispánci, 1 % indiáni, 1 % Asiaté a 3 % míšenci (Bureau of Justice Statistics).

V roce 2004 bylo šestkrát více černošských obětí vražd než bělošských. V roce 2004 bylo sedmkrát více černošských pachatelů vražd než bělošských.

Obr. 2 Oběti vražd podle rasy, 1976-2004

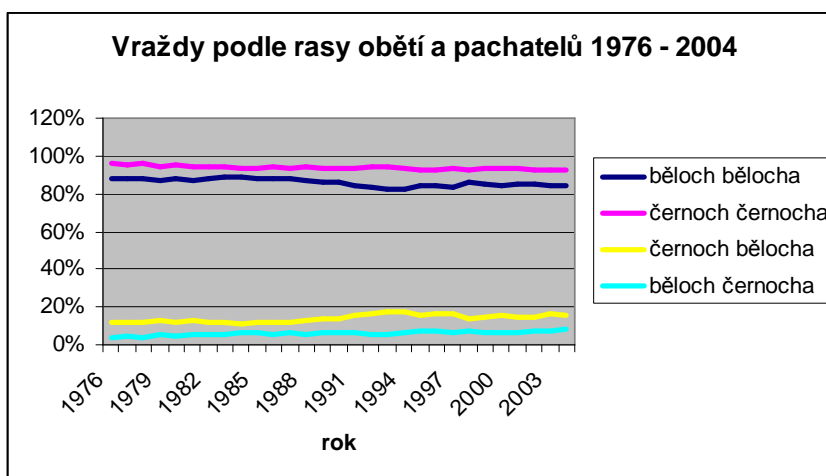
Zdroj: FBI, Supplementary Homicide Reports, 1976-2004

Obr. 3 Pachatelé vražd podle rasy, 1976-2004

Zdroj: FBI, Supplementary Homicide Reports, 1976-2004

Narozdíl od dřívějších dob je nyní více spáchaných vražd mezi příslušníky téže rasy. Od roku 1976 do roku 2004 bylo 86 % bělošských obětí zabito bělochy a 94 % černošských obětí zabito černochoy.

Obr. 4 Vraždy podle rasy obětí a pachatelů 1976 - 2004

Zdroj: FBI, Supplementary Homicide Reports, 1976-2004

Tab. 1 Typ vraždy podle rasy pachatelů a obětí, 1976-2004

	oběti (%)			Pachatelé (%)		
	běloši	černoši	jiní	běloši	černoši	jiní
Všechny vraždy	51	46,9	2,1	45,9	52,1	2
Vztah mezi obětí a pachatelem						
důvěrný	56,5	41,3	2,2	54,3	43,6	2,2
rodinný	60,6	37,1	2,4	59,1	38,6	2,3
zabití dítě	55,8	41,6	2,5	55,3	42,2	2,5
zabití starce	69,1	29,3	1,6	54,4	44,0	1,6
Okolnosti						
těžký zločin	54,8	42,7	2,5	39,1	59,3	1,6
sexuální zločin	67,0	30,6	2,4	54,9	43,3	1,9
v souvislosti s drogami	37,2	61,9	0,9	33,8	65,1	1,1
skupinový zločin	57,6	39,0	3,5	54,4	41,3	4,3
v hádce	48,5	49,4	2,1	46,7	51,1	2,1
pracovní	84,9	12,0	3,1	70,5	26,4	3,1
Zbraň						
střelná zbraň	47,3	50,8	1,9	42,0	56,2	1,7
žhářství	59,2	37,9	2,9	55,7	42,0	2,3
jed	80,2	17,2	2,5	79,6	18,6	1,8
Hromadné oběti a pachatelé						
vícenásobné oběti	63,6	33,1	3,4	56,1	40,5	3,4
vícenásobní pachatelé	55,0	42,3	2,7	44,8	52,8	2,4

Zdroj: U.S. Department of Justice

Oběti a pachatelé vražd podle rasy a způsobu vraždy pro roky 1976 až 2004; Černošské oběti jsou více zastoupeny ve vraždách mající souvislost s drogami a méně často jsou obětmi sexuálních vražd a otrav (Bureau of Justice Statistics).

6.5 Vzdělání & kriminalita

Asi 68 % chovanců ve státních věznicích nemá maturitu a asi 26 % si dokončilo všeobecné vzdělání (*GED –General Educatin Development*) až v nápravném zařízení. Vzdělanost minorit ve státních věznicích je všeobecně nižší než vzdělanost jejich bělošských kolegů. Skupina vězňů bez středoškolského vzdělání a bez GED zahrnuje 27 % bělochů a 44 % černochoů. Mnohem méně černochoů (každý desátý) ve státních věznicích má středoškolské nebo vyšší vzdělání než bělochů (každý sedmý) (Harlow, C. W., 2003).

Tab 2 Vzdělání chovanců ve státních věznicích podle rasy, 1997

Dosažené vzdělání	černoši (%)	hispanci (%)
8 tříd a méně	11,7	27,9
střední škola	32,4	25,1
GED	24,8	24,7
maturita	21	14,9
vysoká škola	8,4	5,5
absolvovaná VŠ a více	1,6	1,9
Dokončení střední školy		
dokončená střední škola	25,5	17,2
získané GED	30,4	29,7
ve vězení	23,2	23,4
mimo vězení	7,2	6,3
počet vězňů	490 384	179 301

Zdroj: BJS, Survey of inmates in State and Federal Correctional Facilities, 1997

Participace Afroameričanů na politickém životě

Afroameričanům bylo ve Spojených státech přiznáno volební právo roku 1870, kdy vstoupil v platnost patnáctý dodatek k ústavě. V době Rekonstrukce byla na Jih vyslána unionistická vojska aby chránila práva nově osvobozených černochoů. Černoši získali volební práva ve všech státech na Jihu, v několika z nich tvořili většinu populace. Byli tak schopni utvořit koalice s pro-unionistickými bílými, a tak kontrolovat státní zákonodárství. Černoši byli voleni v Severní a Jižní Karolíně, Alabamě, Georgii, Louisianě, Mississippii, Virginii a na Floridě. Všichni senátoři a kongresmani z této doby byli republikáni. Pro

mnoho černochoů republikáni představovali stranu Abrahama Lincolna a Prohlášení emancipace, přičemž jižní demokraté představovali stranu otroctví a odtržení. Po odchodu unionistických vojsk začali demokraté pozvolna znovu získávat kontrolu nad jižanským zákonodárstvím a omezovat volební práva černochoů. Počínaje rokem 1890, začali odebírat volební práva černošským voličům. Testy gramotnosti, volební daň a bílé primárky zamezovaly mnoha černochoům volit. Poslední černošský kongresman zvolený na Jihu byl George Henry White ze Severní Karolíny, zvolen v roce 1897. Jeho volební období vypršelo v roce 1901, ve stejný rok kdy zemřel poslední prezident (William McKinley), který bojoval v občanské válce. V následujících 28 letech nebyl žádný černocho zvolen do Kongresu.

Velké stěhování černochoů z Jihu do severních měst, jako je New York a Chicago ve dvacátých a třicátých letech utvářelo černošskou většinu v mnoha volebních obvodech. V roce 1928 vyhrál Oscar S. DePriest první kongresové volby v Illinoiském distriktu (*Congressional District of Illinois*) jako republikán a stal se tak prvním černošským kongresmanem moderní doby. DePriest byl současně posledním černošským republikánem ve sněmovně reprezentantů na dalších 56 let. Zvolení Franklina D. Roosevelta v roce 1932 vedly k posunu v hlasování černošských loyalistů z republikánů na demokraty, když se z demokratů stala strana ekonomického pokroku a (o něco později) strana bojující za občanská práva pro černé Američany. V šedesátých letech byli prakticky všichni černošští voliči demokraté. Od roku 1991 byli zvoleni dva černošští republikáni, ale oba v obvodu, kde měli většinu běloši.

Od doby kdy byla Afroameričanům přiznána volební práva bylo do kongresu U.S. zvoleno 117 černých Američanů; z toho 112 do sněmovny reprezentantů a 5 do senátu. Z toho bylo 24 žen. Většina černošských členů (90) byli demokraté a zbytek (27) byli republikáni. Všichni černošští demokraté byli zvoleni ve dvacátém a jednadvacátém století. Ve dvacátém století bylo do kongresu zvoleno 5 černošských republikánů, 4 do sněmovny reprezentantů a jeden do senátu.

Tab 3 Černošští členové v kongresu – senát

Černošští členové kongresu - senát				
Jméno	Volby	Roky	Stát	Strana
Brooke, Edvard W.	90-95	1967-1979	Massachusetts	R
Bruce, Blanche K.	44-46	1875-1881	Mississippi	R
Moseley-Braun, Carol	103-105	1993-1999	Illinois	D
Obama, Barack	109-	2005-	Illinois	D
Revels, Hiram R.	41	1870-1871	Mississippi	R

Zdroj: CRS Report for Congress

První černošský člen kongresu byl Hiram Rhodes Revels, který byl zvolen do senátu v roce 1870. Stal se tak prvním černošským členem senátu a současně prvním černošským členem kongresu z Mississippi. První černošský člen Sněmovny reprezentantů byl Joseph H. Rainey, zvolen taktéž v roce 1870. Shirley Chisholm, opakovaně volená od roku 1969 do roku 1983, byla první černošská žena v kongresu. Od té doby bylo do kongresu zvoleno dalších 23 černošských žen, mimo jiné senátorka Carol Moseley-Braun (ve funkci od roku 1993 do roku 1999), která byla první žena a zároveň první demokrat zvolený do senátu. Všechny čtrnáct černošských žen zvolených v roce 2005 je ve sněmovně reprezentantů. Nejvíce bylo černošských žen v Kongresu patnáct (2001-2003), všechny ve sněmovně reprezentantů.

Nejvíce černošských členů bylo zvoleno v roce 2005, z toho 42 do sněmovny reprezentantů a jeden do senátu. Senátor Barack Obama z Illinois je první černošský demokrat-muž zvolený do Senátu (ve funkci od roku 2005). John Conyers ml. drží rekord v délce trvání černošského člena v úřadu, svou funkci vykonává od roku 1965 do současnosti (Amer, M. L., 2005).

Sněmovna reprezentantů je tvořena 435 kongresmany, kteří jsou voleni na 2 roky. Senát tvoří vždy dva senátoři za každý stát, tedy dohromady sto senátorů, kteří jsou voleni na 6 let, jedna třetina z nich se obměňuje jednou za 2 roky. Dohromady tedy tvoří zákonodárnou moc 535 členů kongresu, z nichž je v současnosti 8 % Afroameričanů (43). Toto zastoupení však neodpovídá zastoupení Afroameričanů v populaci, které je asi 12 %.

V současné době se Afroameričané více než kdy dříve uplatňují jak ve státní tak v místní správě, státních parlamentech a vládě. Všeobecně se dbá na to aby byl alespoň jeden reprezentant této komunity v každé vládě a byla tak reprezentována tato početná menšina.

Toto počínání je do určité míry výsledek nařízení o rovnosti pracovních příležitostí ve státní správě a realizace programů podporujících odstraňování rasových bariér při přijímání pracovních sil a uplatňování nediskriminace, tedy důsledkem politické korektnosti.

7. Historické stereotypy ve vztazích mezi bělochy a Afroameričany, jejich perspektivy

Význam silné občanské společnosti spočívá především v tom, že dokáže přenášet požadavky ze sféry sociální do sféry politické, a tak udržovat komunikaci mezi těmito sférami.

V této části bych se chtěla zabývat nejznámějšími hnutími, která výrazně ovlivnila společnost a politiku ve Spojených státech, v oblasti otroctví a rasismu. Zejména se soustředím na otázky abolicionistického hnutí, hnutí za lidská práva, černošské organizace a Ku Klux Klan.

7.1 Abolicionistické hnutí

7.1.1 Americká kolonizační společnost

Hnutí za zrušení otroctví procházelo dlouhým a komplikovaným vývojem, během něhož stále výrazněji ovlivňovalo veřejné mínění a nakonec i způsoby řešení tohoto problému. Přestože na Severu bylo otroctví zrušeno a na Jihu naopak přetrvávalo, nedá se říci, že by se počátkem 19. století požadavek na zrušení otroctví dostával více do popředí americké společnosti (Dvořáková, V., 2002). První organizovaná skupina zabývající se otázkou Afroameričanů – Americká kolonizační společnost (*American Colonization Society*) založená v roce 1817 – se zaměřila spíše na otázku, co se svobodnými černochoy. Tuto skupinu lze jen stěží řadit mezi abolicionistická hnutí, protože zrušení otroctví nebylo jejím cílem. Základní idea vycházela z představy o umožnění návratu osvobozených černochoů zpět do Afriky a s tímto záměrem společnost koupila roku 1821 od místních náčelníků území (pozdější Libérie) a organizovala odjezd bývalých otroků. Ačkoli společnost podporovalo mnoho významných osobností, jako James Madison, James Monroe a John Marshall, nebyla nijak úspěšná a v průběhu 40 let se sem vystěhovalo cca 15 000 Afroameričanů (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

7.1.2 Americká protitrokářská společnost

Ve dvacátých letech začaly vznikat protitrokářské společnosti uvnitř komunit osvobozených černochoů a zároveň se výrazně rozvíjí jejich vlastní protitrokářská publicistika. V bělošském prostředí nastupují protitrokářské organizace s několikaletým zpožděním. V roce 1833 vznikla sloučením různých proudů a skupin nejvýznamnější

organizace tohoto typu, Americká protitrokářská společnost (*American Anti-Slavery Society*). Mezi zakládajícími členy byl mimo jiné William L. Garrison a tři významní černoští aktivisté – Frederick Douglass, Sojourner Truthová a Harriet Tubmanová. Společnost přiznala ve svých stanovách právo každého státu řídit pomocí zákonů své vnitřní záležitosti, ale předsevzala si přesvědčit americkou společnost, že otrokářství je odporným zločinem před tváří Hospodina a že je věcí povinnosti i bezpečnosti a zároveň nejlepším zájmem všech požadovat jeho okamžité zrušení, a to bez vypovězení osvobozených otroků ze země. Společnost požadovala pro černochoy stejná náboženská i občanská práva, jaká mají běloši. Organizovala řadu akcí a přednášek, které měly vyburcovat veřejné mínění proti instituci otroctví. Proslavila se také organizováním tzv. podzemní železnice (sítě převaděčů), jejímž prostřednictvím se uprchlí otroci dostávali do severních států a často až do Kanady. I když měla dopad spíše na jednotlivce, stala se podzemní železnice legendou a symbolem protitrokářského boje.

Ve třicátých letech se začalo hnutí politizovat a jako první se zaměřilo na Kongres (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996). Aktivisté využívali také celé řady legálních metod, jak tento problém dostat do politické sféry. Zorganizovali například masovou petiční akci za zrušení otroctví a zákaz obchodu s otroky v Kolumbijském distriktu. Kongres však reagoval přijetím tzv. roubíkového pravidla (roku 1836), které efektivně zabraňovalo projednávání těchto petic v Kongresu (Dvořáková, V., 2002). Toto umlčovací pravidlo bylo odvoláno až roku 1844. Zatím roku 1840 byla založena Strana svobody a od té doby až do roku 1860, kdy vyhrál prezidentské volby Abraham Lincoln, se každých celonárodních voleb účastnil kandidát nějaké strany zaměřené proti otroctví.

Život i aktivity společnosti značně komplikovaly mnohé názorové rozdíly. Shoda nepanovala především ve způsobu, jakým dosáhnout osvobození. Zatímco umírněný proud požadoval spíše postupné rušení otroctví a za hlavní metodu považoval především přesvědčování a změnu veřejného mínění, radikálové, z nichž nejznámějším se stal William Lloyd Garrison, který také vydával významné periodikum *Liberator*, požadovali okamžité zrušení otroctví a neuznávali kompromisy (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996). I přes neshody uvnitř Společnosti se dá v zásadě říci, že si udržela výrazný vliv na americkou společnost až do konce občanské války.

Pro mnohé aktivisty, kteří odmítali instituci otroctví jako nehumánní, dlouho nebyla přijatelná představa o společném soužití obou ras. I na Severu existovala segregace

a diskriminace a jen málokdo si dokázal představit plnou integraci Afroameričanů do společnosti. Do určité míry je paradoxní, že protiotrokářské hnutí dokázalo získat vyšší míru pozornosti veřejnosti ani ne tak kritikou instituce otroctví, ale spíše protiakcemi politiků. Vždy když docházelo k porušování jejich práv týkajících se svobody projevu, petic apod., dokázali abolicionisté mobilizovat širokou veřejnost na svou podporu. Velkou úlohu sehrál i periodický a neperiodický tisk a veřejné přednášky. Z beletristické literatury se stala asi nejznámější kniha *O chaloupce strýčka Toma* od Harriet Beecher Stoweové, která dokázala přiblížit problémy otroctví běžnému člověku (Dvořáková, V., 2002).

Přes všechny snahy byla cesta ke zrušení otroctví a především k integraci Afroameričanů do společnosti ještě hodně dlouhá a o více než sto let později na tradici abolicionistického hnutí v mnohém navazuje hnutí za občanská práva.

7.2 Organizace bojující za občanská práva černochoů

7.2.1 Tuskegeeské hnutí

Booker T. Washington v osmdesátých letech založil Tuskegeeské hnutí (*Tuskegee movement*), které mělo za cíl připravit černochoy pro různá povolání. Podle něj měli černochoi spíše než o integraci usilovat o vybudování hospodářské základny pro svůj vlastní růst a všimnout si více svých možností než nevýhod. V roce 1895 navrhl kompromis, jímž by se měly zlepšit vztahy mezi rasami tak, že by černochoi akceptovali politickou nadřazenost bělochů a ti by jim nebránili zlepšovat své hospodářské postavení odborným vzděláváním. Domníval se, že dosud nenadešla doba, aby se černochoi zabývali problémy jako je volební právo a sociální a občanská práva (Haywood H., 1952). Washingtonova přizpůsobivost vyvolala zápornou reakci mezi zakladateli Niagarského hnutí a NAACP (Purvis T. L., 1995).

7.2.2 Niagarské hnutí

Tato organizace (*Niagara Movement*) byla založena v Niagara Falls roku 1905, aby jejím prostřednictvím černochoští předáci, mezi nimi W. E. B. Du Bois, žádali ukončení rasové diskriminace. Organizace napadala segregaci, zbavení černochoů jejich práv, zákony Jima Crowa, špatný přístup ke vzdělání a vylučování černochoů z odborů. Oproti názorům B. T. Washingtona, podle nějž se černochoi měli vyhýbat politickým konfrontacím, niagarští aktivisté se obraceli na zákonodárce a soudce s požadavky politické a sociální rovnosti.

Hnutí nezískalo širokou podporu a místo něj nastoupila do vedení boje za občanská práva Národní sdružení pro povznesení barevného obyvatelstva (Tindall, G.B. – Shi, D.E., 1996).

7.2.3 Národní sdružení pro povznesení barevného obyvatelstva

Při prosazování práv černých mělo daleko větší vliv Národní sdružení pro povznesení barevného obyvatelstva (*NAACP – National Association for the Advancement of Colored People*), založené v roce 1909, které vedl a spoluzaložil W. E. B. Du Bois. Cílem tohoto hnutí při jejím založení bylo zvýšení úrovně černošských mužů a žen tím, že pro ně budou získána plná občanská práva, spravedlnost u soudů a rovnoprávnost ve všech sférách hospodářského, sociálního a politického života ve Spojených státech. Dále pak NAACP bojovalo za prosazení zákonů proti lynčování (Haywood H., 1952). Úkol zlepšit ekonomické možnosti a poskytovat sociální služby přenechávala Národní lize měst. V 50. letech bylo vedení převážně v rukou černochoů. V roce 1963 měla 445 000 členů a v roce 1994 přibližně 650 000 členů. V současné době si NAACP klade za cíl zajistit rovný přístup ke vzdělání, politickou, sociální a ekonomickou rovnost všech lidí a eliminovat rasovou nenávist a diskriminaci. V současné době má tato organizace více než 500 000 aktivních členů (The National Association for the Advancement of Colored People, 2006).

7.2.4 Konfederace křesťanského vedení Jihu

V lednu 1957 založil v Montgomery Martin Luther King a jeho spolupracovníci Konfederaci křesťanského vedení Jihu (*SCLS - Southern Christian Leadership Conference*), jejímž cílem bylo odstranit rasovou diskriminaci mírumilovnou taktikou. Díky pozornosti jakou vzbudily birminghamské desegregační násilnosti, pochod svobody v Selmě a pochod na Washington v roce 1963, měla zásluhu na vytvoření zákona o občanských právech (1964) a zákona o hlasovacím právu (1965). SCLS měla v hnutí za občanská práva stejnou váhu jako Národní asociace pro povznesení barevného obyvatelstva, ale po smrti reverenda Kinga její vliv klesl. V současnosti má SCLS 56 poboček a pokračuje v boji za rovná práva ve všech oblastech, kde se vyskytuje diskriminace a afirmativní akce (Southern Christian Leadership Conference, 2007).

7.2.5 Studentský koordinační výbor nenásilného odporu

V dubnu roku 1960 vytvořili studentští účastníci hnutí Studentský koordinační výbor nenásilného odporu (*Student Non-Violent Coordinating Committee*), který spolupracoval

s Kingovou křesťanskou konferencí. Proti jižanské segregaci bojovali okupačními akcemi, kterým se říkalo sit-in (kdy černošští studenti žádali aby byli obslouženi v restauraci jen pro bílé). Ze sit in v restauracích přešli ke kneel-in (návštěva segregovaných kostelů) a wade-in (brouzdání v segregovaných koupalištích). Angažovali se také jako Jezdci svobody a zorganizovali svobodné volby na konci roku 1963 v Mississippi (Ibiblio the public's library and digital archive).

7.2.6 Jezdci svobody

V roce 1961 se po Americe rozšířila akce „jezdců svobody“ (*freedom riders*), kteří sledovali dodržování antisegregačních zákonů v oblasti mezistátní autobusové či vlakové dopravy. Jednalo se převážně o skupiny bílých i černých studentů. Celou akci organizovala rasově smíšená skupina Kongres pro rasovou rovnost (*Congress of Racial Equality*). Přestože byli „jezdci svobody“ často zatýkáni a mučeni, skončilo nakonec jejich úsilí vítězstvím. V září 1961 Komise pro mezistátní obchod (*Interstate Commerce Commission*) přijala opatření, která efektivně prosadila desegregaci na mezistátních dopravních spojích.

7.2.7 Další organizace

Vlivem prosazování zákonů Jima Crowa vznikaly další organizace a sdružení, které měly za úkol zlepšovat situaci černochoů. Jednou takovou organizací byla Národní liga měst (*National League of Cities*), založená roku 1911, jako sociální organizace podporující nově přistěhované černochoy z Jihu. Další jsou obchodní a zájmové organizace jako Národní liga černošských obchodníků (*National Negro Business League*), Národní sdružení černošských bankéřů (*National Bankers Association*) a Sdružení černošských pojišťoven (*The International Association of Black Actuaries*), Národní sdružení učitelů (*American Teachers Association*) a Národní sdružení právníků (*National Conference of Black Lawyers*). Všechny tyto organizace a hnutí vznikly, aby plnily potřeby černochoů v některých oblastech a zaměstnáních. Významnými organizacemi pro zlepšení situace černochoů jsou skupiny černošských žen, jako Národní sdružení barevných žen (*National Association of Colored Women*), Národní rada černošských žen (*National Council of Negro Women*) a Národní sdružení barevných diplomovaných ošetrovatelek (*National Association of Colored Graduate Nurses*). Tyto organizace měly významnou úlohu v boji za černošská práva.

Musíme se také zmínit o hnutích za sblížení ras jako např. Americká rada pro rasové vztahy (*American Council on Race Relations*) založená roku 1943, Výbor proti diskriminaci v zaměstnání (*Fair Employment Practices Committee*) založen v roce 1941, Komise pro sblížení mezi rasami (*Commission on Interracial Cooperation*) založena roku 1919, které měly přispět k lepšímu porozumění mezi černochoy a bělochy (Haywood H., 1952).

Organizace působící v hnutí za občanská práva dosáhly hlavních cílů, jimiž bylo zrušení zákonů Jima Crowa, tj. právně podložená segregace a diskriminace černošských obyvatel. Cesta k překonání rasismu a faktické diskriminace byla ovšem ještě dlouhá a sen o integraci byl postupně vystřídán snahou o nalezení vlastní černošské identity. Tu reprezentovala organizace Islámský národ vedená Muhammadem Eljahem, Malcolmem X a později Louisem Farrakhanem.

7.3 Radikální černošská hnutí

7.3.1 Islámský národ neboli Černí muslimové

V polovině 20. století začal hrát v černošském hnutí výraznou roli islám, jako zdroj hledání odlišné identity od bělošské společnosti. Organizaci Islámský národ (*Nation of Islam*), známou spíše pod názvem Černí muslimové (*Black Muslims*), založil W. D. Fard. Ve 30. letech se do popředí hnutí dostal Elijah Muhammad (vlastním jménem Elijah Poole), který propojil myšlenky islámu s myšlenkami černošského nacionalismu Marcuse Garveyho. Do širokého povědomí se organizace dostala v průběhu 50. a počátkem 60. let zejména ve spojení s Malcolmem X.

Malcolm X (původním jménem Molcolm Little, X v jeho přijatém jméně označovalo ztrátu původního příjmení předků dovezených do otroctví) konvertoval k Islámskému národu v době svého věznění. Zdůrazňoval nadřazenost černošské rasy a bělochy označoval za ďábly, se kterými je spjata veškeré zlo na Zemi. Na rozdíl od hnutí za občanská práva podporoval použití násilí v boji za emancipaci černochoů. Postupem času se jeho názory umírnily a navázal i určitou spolupráci s hnutím za občanská práva. Jeho zavraždění v roce 1965 dodnes není zcela objasněno. Oficiální stanovisko uvádí, že důvodem byla změna Malcolmových názorů a určité přehodnocení vztahu k většinové společnosti, což bylo vnímáno jako zrada. Přestože jeho členství v Islámském národu bylo pozastaveno rok před jeho smrtí, jeho autorita a vliv zůstávaly vysoké. Byl přítomen i vítězství a získání titulu

mistra světa boxera Cassiuse Claye v roce 1964, který poté vyhlásil svou příslušnost k Islámskému národu a změnil si jméno na Muhammad Ali (Dvořáková, V., 2002).

Tradice islámské identity se ovšem dlouhodobě udržela, i když Islámský národ procházel vnitřními otřesy. Po smrti Elijaha Muhammada převzal vedení organizace jeho syn Warid Deen Muhammad. Ten byl brzy kritizován za opuštění radikálního černošského nacionalismu, což vedlo k rozkolu hnutí v roce 1977 a vytvoření vlastní organizace Islámského národa Louisem Farrakhanem (tento název si nakonec udržela pouze Farrakhanova skupina).

Louis Halleem Farrakhan (vlastním jménem Louis Eugene Walcott) vstoupil do hnutí již v 50. letech a spolupracoval s Malcolmem X. Posiloval myšlenku separatismu, nadřazenosti a ekonomické nezávislosti Afroameričanů na běloších. Zároveň se organizace pod jeho vedením angažuje i v sociálních programech (bydlení pro nejchudší černošské vrstvy), v boji proti drogám a řeší konflikty mezi různými černošskými gangy ve velkých městech.

Farrakhanovo hnutí vzbudilo pozornost zejména organizací Pochodu milionu mužů (Million Man March) do Washingtonu v roce 1995. Hlavním tématem shromáždění byla myšlenka, aby sami černošští muži převzali odpovědnost za podmínky, v nichž žijí jejich komunity, a snažili se situaci změnit. Farrakhanovy názory se v posledním období zmírnily, což napomohlo k opětovnému sblížení s Waridem Deenem Muhammadem. Na Mezinárodní islámské konferenci v Chicagu v únoru 1999 oba vůdci deklarovali svou spřízněnost, ale ke sjednocení obou proudů nedošlo (The Official Site For The Nation Of Islam, 2005).

7.3.2 Sdružení za obecné zlepšení situace černochoů

Černošský separatismus se zaměřil zejména na zlepšení postavení v oblasti ekonomické, politické i kulturní, a to rozvojem autonomních černošských institucí, jež byly nezávislé na bílých Američanech a svým způsobem zaměřené i proti nim. Jednou z prvních významnějších organizací bylo Sdružení za obecné zlepšení situace černochoů (*Universal Negro Improvement Association*), založené roku 1916. Umírněnější proudy černošského hnutí se od tohoto hnutí distancovaly. Vůdcem tohoto hnutí byl Marcus Garvey, přistěhovalec z Jamajky, který hnutí směřoval separatistickým směrem. Důležité bylo

oddělit černošskou komunitu od bílé společnosti, posílit hrdost na vlastní rasu a rozvíjet vlastní podnikatelské aktivity. Jako jedinou možnost viděl založení černošské republiky v Africe. Marcus Garvey byl nakonec deportován z USA, řada dalších představitelů byla obviněna z anarchismu a uvězněna. Spodní proud tohoto hnutí se později vynořil jako Černá moc.

7.3.3 Černá moc

V prostředí hnutí za občanská práva, mezi stoupenci Islámského národa i v Studentském koordináčním výboru nenásilného odporu se šířila myšlenka Černé moci (*Black Power*). Opět se objevuje požadavek vlastních institucí a určité separace černošského obyvatelstva, což má umožnit emancipaci vůči bílé společnosti. Stoupenci Černé moci byli názoru, že účast bělochů v boji za občanská práva znamená rasovou nadvládu v jiné podobě. Popírali, že by černoši mohli být plně nezávislí v integrované společnosti a posazovali názor, že jedině separatismem mohou černoši ubránit svou kulturu. Vědomí společné identity se již nevztahovalo jen na černé Američany, ale rozšiřovalo se celosvětově na černošskou populaci, která sdílí vlastní historické i kulturní dědictví. Důraz na autonomii černochoů provázela agrese, jež měla za důsledek nepřátelství bělochů vůči hnutí za občanská práva. Vůdcové hlavního proudu hnutí jako Martin Luther King se stavěli proti ní. Po roce 1970 Černá moc upadala (Dvořáková, V., 2002).

7.3.4 Černí panteři

Radikální odnoží Černé moci se ve druhé polovině 60. let stali Černí panteři (*Black Panthers*), kteří vytvořili i vlastní politickou stranu. Panteři prohlásili za své poslání chránit černošskou pospolitost proti policii, kterou považovali za hlavní nástroj útlaku. Zřídili také sousedská střediska vzájemnosti a poskytovali sociální výpomoc. Důsledkem násilnických akcí byl zosťřený policejní dozor, který vedl k dalším ozbrojeným střetům. Neshody a konflikty uvnitř hnutí i ze strany FBI vedly k rozpadu strany (The Black Panther Party, 2007).

7.4 Radikální protičernošská hnutí

7.4.1 Ku-klux-klan

Otrokářství ovlivnilo jižany do té míry, že nebyli schopni uvažovat o černoších jako o občanech a ani jako o svéprávných bytostech. Toto nepřátelství vyústilo ve vytvoření teroristických skupin jako je Ku-klux-klan. Byl založen v roce 1866 v obci Pulaski v Tennessee, jakožto společenský klub, terorizující černochoy, který se rychle uchytil na celém Jihu. Jméno „Ku-Klux“ bylo patrně odvozeno špatnou výslovností řeckého slova kyklos, které znamená kruh, a slovo „Klan“ bylo pravděpodobně vzato od skotských klanů, jejichž zvyk svolávat členy do války ohňovým křížem přijal také Ku-klux-klan (Kennedy, S., 1949).

Klan hrál důležitou roli v politice a jeho členové terorizovali černochoy a bránili jim ve volbách. Velká část této činnosti Ku-Klux-Klanu byla vedena pod jinými jmény, jako Rytíři bílé kamélie, Strážce konstituční jednoty, Bílá liga, Bílé bratrstvo, Bezpečnostní rada, Asociace 1876, Bledé tváře, Bílá linie a Střelecké kluby. Po r.1868 všechny tyto organizace i Klan byly společnostmi ozbrojených bělochů, bojujících za bílou nadvládu na Jihu. Kongres proti tomu přijal odvetná opatření v podobě tří zákonů (1870 – 1871). První z těchto zákonů pokutoval osoby, jež by bránily kterémukoli občanu ve výkonu volebního práva, druhý zákon podřídil volby do zákonodárných sborů dohledu federálních volebních inspektorů a policejních úředníků. Třetí zákon (zákon o Ku-klux-klanu) pak prohlásil za protiprávní typické aktivity klanu – spiklenecké sdružování, nošení převleků, kladení odporu policii a obtěžování veřejných činitelů. Nic se ale nezměnilo. Konec devatenáctého a začátek dvacátého století nepřinesl úpadek, ale naopak rozmach Ku-klux-klanu. V roce 1921 mělo již 700 tisíc členů a na sklonku dvacátých let dosáhla jeho členská základna téměř pěti milionů. Po druhé světové válce byl již méně početný (Rovenský, 1986). Ku-klux-klan jakožto organizace rasistů a zločinců existuje i dnes, i když se neorientuje jen na černochoy. Na jeho účet připadají vraždy, násilnosti a mučení.

7.4.2 Rady občanů bílé pleti

Rady občanů bílé pleti začaly účinkovat jako hlavní prostředek odporu proti segregaci po sporu Brown versus topecká školská správa (1954). První rada byla vytvořena v červnu 1954 v Indianopolis (Mississippi) a rychle se rozšířily po celém Jihu. V jejich čele stáli podnikatelé a politici. Rady organizovaly veřejné protesty proti integraci a intrikovaly proti

aktivistům hnutí za občanská práva černochů, aby je zbavily zaměstnání a úvěrů. Rady se mimořádně přičinily o zhoršení vztahů mezi rasami a o zmaření úsilí USA o ukončení segregace počátkem 70. let (Purvis T. L., 1995).

8. Závěr

Obsahem jednotlivých kapitol jsou informace o historickém vývoji a současném postavení afroamerické komunity na území Spojených států. První kapitola definuje základní pojmy, zejména obecně rasovou problematiku a rasismus pro lepší pochopení zkoumaného problému. Práce pokračuje kapitolou zabývající se vývojem afroamerické komunity ve Spojených státech, zejména pak vlivem této komunity na utváření Spojených států a na její měnící se postavení v průběhu času. Součástí této kapitoly jsou i zpracované tabulky umístěné v oddílu s přílohami na konci práce. Další část se věnuje současnému postavení afroamerické komunity ve Spojených státech s důrazem na politický a sociální aspekt. Tato kapitola je doplněna řadou map, umístěných taktéž v přílohách, které zřetelně reflektují nerovné postavení Afroameričanů v různých oblastech lidského života. Poslední kapitola se věnuje jednotlivým organizacím a hnutím, které měly vliv na formování vztahů mezi Afroameričany a většinovou bělošskou populací. Cílem bylo postihnout rozdíly mezi těmito subjekty a také jejich vliv na formování výše zmiňovaných vztahů.

Cílem této práce nebylo analyzovat vliv různých faktorů na rozvoj afroamerické komunity, ale pokusit se o nastínění možné příčiny jejího nerovného postavení v rámci Spojených států. Je třeba mít na paměti, že se jednalo o nastínění, ne o analýzu, vlivu organizace otrokářství na tuto komunitu. Je však zřejmé, že za současný stav Afroamerické komunity je do značné míry zodpovědná instituce otroctví a staletí, která černoši prožili v nerovném postavení.

Obecně se dá říci, že otrokářství mělo významný vliv na utváření jak afroamerické komunity samotné, tak vztahů mezi černošskou a bělošskou populací. Po zrovnoprávnění dostali Afroameričané do rukou ničím neomezené (aspoň formálně) možnosti, jak naložit se svým osudem avšak zatím jich plně nevyužili a k asimilaci s většinovou populací nedošlo. Otázkou zůstává, zda můžeme očekávat, že za padesát let po dosažení plných občanských práv Afroameričané plně splynou s většinovou populací, když po více než 400 let byli v postavení utiskovaném. Jestli se současné trendy ubírají správným směrem, směrem který míří k faktické rovnosti, ukáží až časy budoucí.

9. Shrnutí

Psychologické a sociální dopady otrokářství na současnou americkou společnost

Cílem této práce je podrobněji popsat vliv otrokářství na současnou americkou společnost, zejména pak případný vliv této instituce na rasismus ve Spojených státech. Práce je zaměřena na porovnávání statistických údajů týkajících se počtu a postavení černošského obyvatelstva od konce 18. století po současnost. Dále je v práci předvedeno, jak se v čase projevovaly bělošské a potažmo vládní snahy o udržení černošského obyvatelstva v nerovném postavení a jaké to mělo následky.

Ačkoli má Afroamerická menšina stejná občanská práva jako většinová populace, není jejich postavení ve společnosti stejné. V současné době žije na území Spojených států Amerických více než 36,6 milionu Afroameričanů, což je asi 12,8 % z celkového počtu obyvatel. Největšího zastoupení dosahují Afroameričané v populaci na Jihu, kde ve vybraných státech představují téměř třetinu populace. Naděje na dožití je u bělochů 78,3 let a u černochoů 73,1 let. Střední příjem černošské domácnosti je 30 200 dolarů za rok, což je méně než dvě třetiny středního příjmu bělošské domácnosti, který činí 48 800 dolarů ročně. Každý čtvrtý černocho žije pod hranicí chudoby ve srovnání s každým desátým bílým. Zastoupení Afroameričanů v kongresu je asi 8 % což neodpovídá jejich zastoupení v populaci, kde tvoří asi 12 %. Z uvedených údajů je patrné, nakolik se liší postavení Afroameričanů od většinového obyvatelstva. Lze se domnívat, že důvodem této nerovnosti je rasismus, projevující se jak na psychice a jednání Afroamerické menšiny tak i bělošské většiny, přetrvávající již od dob otrokářství. V současné době jsou uplatňovány různé programy a opatření snažící se o nápravu křivd spáchaných na této komunitě v minulosti, avšak jejich dopad je rozporuplný. Na jedné straně přispěly k vytvoření širší afroamerické střední třídy, na straně druhé vytvořily problém nový, nazývaný pozitivní diskriminace, která společnost dále rozděluje.

Klíčová slova

afirmativní akce, Afroameričan, hnutí za občanská práva, otrokářství, rasismus, segregace

10. Summary

Psychological and social impacts of slavery on the contemporary American society.

Aim of this work is to describe in detail influence of slavery on the current American society, especially influence of this institution in relation to racism in the United States.

The work focuses on comparison of the statistical data in relation to the number and status of the black population since the end of 18th century up to the present. The work also describes how, during the course of time, the efforts of both the black and government parties tried to maintain the black population in inequality and their relevant consequences.

Despite having the same civil rights status as the majority population, the Afro-American minority status in American society is not the same. Today, there are more than 36.6 million of Afro-American citizens living in the United States of America, which is around 12.8% of the total population. The largest representation of Afro-Americans is found in the South, where in specific states they represent almost the third of the total population. The life expectancy in the white population is 78.3 years and in the black population it is 73.1 years. The average income in black household is 30,200 USD per year, which is less than two thirds of the average income of the white household, which is 48,800 USD per year. Every fourth black American lives under the poverty line as compare to every tenth white American. The representation of the Afro-Americans in Congress is about 8%, which does not correspond to their total population part of about 12%. From the statistics provided it is clear how different is the status of Afro-American minority as compare to the majority population. We could assume that the reason of this inequality lies in racism, which shows on psychology and behaviour of Afro-American minority as well as on the white majority, lasting perhaps from the times of slavery. There are a number of different programs and schemes today trying to rectify wrongdoings on this community in the past but their impact is mixed. On one side these had contributed to the creation of wider Afro-American middle-class, on the other side they had created a new problem called positive discrimination, which divides the society even more.

Key words

affirmative action, Afro-American, civil rights movement, slavery, racism, segregation

11. Použité zdroje

Literatura:

- COHEN, M. N., *Culture of intolerance: Chauvinism, class, and racism in the United States*, Yale University press, New Haven 1998, ISBN 0300080662, 325 s.
- DACÍK, T., *Člověk a rasa*, nakladatelství CERM, Brno 2001, ISBN 8072042165, 130 s.
- DVOŘÁKOVÁ, V., *Spojené státy americké : společnost a politika*, nakladatelství Libri, Praha 2002, ISBN 8072771418, 298 s.
- FONER, E., *Reconstruction : America's unfinished revolution 1863-1877*, nakladatelství Harper and Row, Londýn 1988, ISBN 006091453X, 690 s.
- FREDRICKSON, G. M., *Rasismus - stručná historie*, nakladatelství BB Art, Praha 2003, ISBN 8073411245, 160 s.
- FRIEDMAN, L. M., *A history of American law*, nakladatelství Simon and Schuster, New York 1973, ISBN 0671212265, 655 s.
- HAYWOOD, H., *Za osvobození černochoů*, vydavatelství Roh, Praha 1952, 222 s.
- CHALUPOVÁ, D., *Národnostní, náboženské a rasové diferenciacie Země*, nakladatelství CERM, Brno 1999, ISBN 8072041169, 30 s.
- KENNEDY, S., *Odhalení Jihu*, nakladatelství Svoboda, Praha 1949
- MATOUŠEK, J., *Spojené státy americké : hospodářsko-politický vývoj národa*, nakladatelství Fr. Borový, Praha 1948, 548 s.
- MAUROIS, A., *Souběžné dějiny USA, Dějiny USA v letech 1917 -1961*, Mladá fronta, Praha 1966, 396 s.

- PURVIS, T. L., *Encyklopedie dějin USA*, nakladatelství Železný, Praha 2000, ISBN 8024002949, 575s.
- ROVENSKÝ, D., *Amerika bez iluzí*, nakladatelství Svoboda, Praha 1986, 143 s.
- SALAJKA, M., *Rasy a rasismus ve světě*, nakladatelství Lidová demokracie, Praha 1967, 70 s.
- SCOTT, D. M., *Contempt and pity: social policy and the image of the damaged Black psyche, 1880-1996*, Chappel Hill: University of North Carolina Press 1997, 269 s.
- TINDALL, G.B. – SHI, D.E., *Dějiny Spojených států amerických*, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 1996, ISBN 8071060887, 897 s.
- WILSON, W., *Dějiny amerického lidu*, nakladatelství Stanislav Minařík, Praha 1925, 222s., str. 143-148
- WOLF, J., *Lidské rasy a rasismus ve světě a v současnosti: člověk a jeho svět.II*, nakladatelství Karolinum, Praha 2000, ISBN 8024600994, 223 s.

Internet:

- AMER, M. L., *Black Members of the United States Congress* [online]. Srpen 2005 [cit.2007-05-03], 64 s. Dostupné z <http://digital.library.unt.edu/govdocs/crs//data/2005/upl-meta-crs-7142/RL30378_2005Aug04.pdf?PHPSESSID=88439c94717b54fc8719b8ed9a85ce34>
- Bureau of Justice Statistics, *Homicide trends in the U.S. - Trends by race* [online]. Copyright neuvaden, poslední aktualizace 29.06.2006 [cit. 10/05/2007]. Dostupné z <<http://www.ojp.usdoj.gov/bjs/homicide/race.htm>>

- DE NAVAS-WALT, C., PROCTOR, B. D., MILLS, R. J., *Income, Poverty, and Health Insurance coverage in the United States: 2003* [online]. Srpen 2004 [cit.2007-03-15], 77 s. Dostupné z <<http://www.census.gov/prod/2004pubs/p60-226.pdf>>
- HARLOW, C. W., *Education and Correctional Populations* [online]. Leden 2003 [cit. 10/05/2007], 12 s. Dostupné z <<http://www.ojp.usdoj.gov/bjs/pub/pdf/ecp.pdf>>
- Ibiblio the public's library and digital archive, *SNCC 1960-1966: Six years of the Student Nonviolent Coordinating Committee* [online]. Copyright neueden, poslední aktualizace 3.4.2007 [cit.2007-04-10]. Dostupné z <<http://www.ibiblio.org/sncc/index.html>>
- The Black Panther Party, *Rise of the Black Panther Party* [online]. Copyright 2007, [cit.2007-04-19]. Dostupné z <<http://www.blackpanther.org/legacytwo.htm>>
- The history of Jim Crow, *From Terror to Triumph: Historical Overview* [online]. Copyright 2002, poslední aktualizace neuedena [cit.2007-03-26 26]. Dostupné z <<http://www.jimcrowhistory.org/history/overview.htm>>
- The National Association for the Advancement of Colored People, *How NAACP began* [online]. Copyright 2006, [cit.2007-04-20]. Dostupné z <<http://www.naacp.org/about/history/howbegan/>>
- The Official Site For The Nation Of Islam, *Imam W.D. Muhammad joins Farrakhan followers at Saviours' Day February 27, 1999* [online]. Copyright 2005, [cit.2007-04-15]. Dostupné z <http://www.noi.org/statements/statements_press_990227.htm>
- Southern Christian Leadership Conference, *Our History* [online]. Copyright 2007, [cit.2007-04-20]. Dostupné z <<http://sclcnational.org/net/content/default.aspx?s=0.0.12.2607>>

- U.S. Census Bureau, *The American Community – Blacks: 2004* [online]. Únor 2007 [cit.2007-03-28], 26 s. Dostupné z <<http://www.census.gov/prod/2007pubs/acs-04.pdf>>
- U. S. Census Bureau, *United States - Race and Hispanic Origin: 1790 to 1990* [online]. Copyright neuveden, poslední aktualizace 13.9.2002 [cit.2006-12-05]. Dostupné z <<http://www.census.gov/population/documentation/twps0056/tab01.xls>>

12. Přílohy

Příloha č. 1 Vývoj počtu obyvatel ve Spojených státech dle ras od r.1790 do r.1990

Rok sčítání lidu	celkový počet obyvatelstva	rasa					hispanického původu, jakákoli rasa	běloši, nehispanického původu
		běloši	černoši	Indiáni, Eskymáci a Aleuté	Asiaté a tichomořští ostrované	jiná rasa		
Počet								
1990	248 709 873	199 686 070	29 986 060	1 959 234	7 273 662	9 804 847	22 354 059	188 128 296
průzkum	248 709 873	199 827 064	29 930 524	2 015 143	7 226 986	9 710 156	21 900 089	188 424 773
1980	226 545 805	188 371 622	26 495 025	1 420 400	3 500 439	6 758 319	14 608 673	180 256 366
průzkum	226 545 805	189 035 012	26 482 349	1 534 336	3 726 440	5 767 668	14 603 683	180 602 838
1970	203 211 926	177 748 975	22 580 289	827 255	1 538 721	516 686	(NA)	(NA)
15% průzkum 1	203 210 158	178 119 221	22 539 362	795 110	1 526 401	230 064	9 589 216	169 023 068
5% průzkum	203 193 774	178 081 520	22 565 377	(NA)	(NA)	(NA)	9 072 602	169 615 394
1960 2	179 323 175	158 831 732	18 871 831	551 669	980 337	87 606	(NA)	(NA)
1960 3	178 464 236	158 454 956	18 860 117	508 675	565 443	75 045	(NA)	(NA)
1950	150 697 361	134 942 028	15 042 286	343 410	321 033	48 604	(NA)	(NA)
1940 4	131 669 275	118 214 870	12 865 518	333 969	254 918	(X)	1 858 024	116 356 846
5% průzkum 4	(NA)	118 392 040	(NA)	(NA)	(NA)	(X)	1 861 400	116 530 640
1930	122 775 046	110 286 740	11 891 143	332 397	264 766	(X)	(NA)	(NA)
1920	105 710 620	94 820 915	10 463 131	244 437	182 137	(X)	(NA)	(NA)
1910	91 972 266	81 731 957	9 827 763	265 683	146 863	(X)	(NA)	(NA)
1900	75 994 575	66 809 196	8 833 994	237 196	114 189	(X)	(NA)	(NA)
1890 5	62 947 714	55 101 258	7 488 676	248 253	109 527	(X)	(NA)	(NA)
1890 6	62 622 250	54 983 890	7 470 040	58 806	109 514	(X)	(NA)	(NA)
1880	50 155 783	43 402 970	6 580 793	66 407	105 613	černoši		
1870	38 558 371	33 589 377	4 880 009	25 731	63 254	celkový počet	volní	otroci
1860	31 443 321	26 922 537	4 441 830	44 021	34 933	4 441 830	488 070	3 953 760
1850	23 191 876	19 553 068	3 638 808	(NA)	(NA)	3 638 808	434 495	3 204 313
1840	17 063 353	14 189 705	2 873 648	(NA)	(NA)	2 873 648	386 293	2 487 355
1830	12 860 702	10 532 060	2 328 642	(NA)	(NA)	2 328 642	319 599	2 009 043
1820	9 638 453	7 866 797	1 771 656	(NA)	(NA)	1 771 656	233 634	1 538 022
1810	7 239 881	5 862 073	1 377 808	(NA)	(NA)	1 377 808	186 446	1 191 362
1800	5 308 483	4 306 446	1 002 037	(NA)	(NA)	1 002 037	108 435	893 602
1790	3 929 214	3 172 006	757 208	(NA)	(NA)	757 208	59 527	697 681
v procentech								
1990	100,0	80,3	12,1	0,8	2,9	3,9	9,0	75,6
průzkum	100,0	80,3	12,0	0,8	2,9	3,9	8,8	75,8
1980	100,0	83,1	11,7	0,6	1,5	3	6,4	79,6
průzkum	100,0	83,4	11,7	0,7	1,6	2,5	6,4	79,7
1970	100,0	87,5	11,1	0,4	0,8	0,3	(NA)	(NA)
15% průzkum 1	100,0	87,7	11,1	0,4	0,8	0,1	4,7	83,2
5% průzkum	100,0	87,6	11,1	(NA)	(NA)	(NA)	4,5	83,5
1960 2	100,0	88,6	10,5	0,3	0,5	-	(NA)	(NA)
1960 3	100,0	88,8	10,6	0,3	0,3	-	(NA)	(NA)

1950	100.0	89,5	10,0	0,2	0,2	-	(NA)	(NA)
1940	100.0	89,8	9,8	0,3	0,2	(X)	(NA)	(NA)
5% průzkum 4	(NA)	(NA)	(NA)	(NA)	(NA)	(X)	1,4	88,4
1930	100.0	89,8	9,7	0,3	0,2	(X)	(NA)	(NA)
1920	100.0	89,7	9,9	0,2	0,2	(X)	(NA)	(NA)
1910	100.0	88,9	10,7	0,3	0,2	(X)	(NA)	(NA)
1900	100.0	87,9	11,6	0,3	0,2	(X)	(NA)	(NA)
1890 5	100.0	87,5	11,9	0,4	0,2	(X)	(NA)	(NA)
1890 6	100.0	87,8	11,9	0,1	0,2	(X)	(NA)	(NA)
1880	100.0	86,5	13,1	0,1	0,2	černoši		
1870	100.0	87,1	12,7	0,1	0,2	celkový počet	volní	otroci
1860	100.0	85,6	14,1	0,1	0,1	100	11,0	89,0
1850	100.0	84,3	15,7	(NA)	(NA)	100	11,9	88,1
1840	100.0	83,2	16,8	(NA)	(NA)	100	13,4	86,6
1830	100.0	81,9	18,1	(NA)	(NA)	100	13,7	86,3
1820	100.0	81,6	18,4	(NA)	(NA)	100	13,2	86,8
1810	100.0	81,0	19,0	(NA)	(NA)	100	13,5	86,5
1800	100.0	81,1	18,9	(NA)	(NA)	100	10,8	89,2
1790	100.0	80,7	19,3	(NA)	(NA)	100	7,9	92,1

Poznámky: - rovno nule, (X) neaplikovatelný, (NA) nedostupný, ¹ hispánský původ založen na španělštině, ² zahrnuje obyvatele Aljašky a Havaje, ³ vylučuje obyvatele Aljašky a Havaje, ⁴ hispánský původ založen na bělošské populaci se španělštinou jako rodným jazykem, ⁵ zahrnuje indiánská teritoria a rezervace, ⁶ vylučuje indiánská teritoria a rezervace.

Source: U.S. Census Bureau Internet Release Date: September 13, 2002

Příloha č. 2 Procentuální zastoupení Afroamerického obyvatelstva v roce 2005

Pořadí	Stát	%
1	District of Columbia	56,8
2	Mississippi	36,5
3	Louisiana	32,5
4	Georgia	29,2
5	Maryland	28,7
6	South Carolina	28,5
7	Alabama	25,8
8	North Carolina	21
9	Delaware	19,9
10	Virginia	19,1
11	Tennessee	16,4
12	Arkansas	15,3
13	New York	15,3
14	Florida	15
15	Illinois	14,5
16	Michigan	14
17	New Jersey	13,3
	United States	12,1
18	Ohio	11,5

19	Missouri	11,2
20	Texas	11
21	Pennsylvania	10,1
22	Connecticut	9,1
23	Indiana	8,6
24	Kentucky	7,2
25	Nevada	7,2
26	Oklahoma	7,1
27	California	6,1
28	Massachusetts	5,9
29	Wisconsin	5,7
30	Kansas	5,5
31	Rhode Island	5
32	Minnesota	4,1
33	Nebraska	4
34	Colorado	3,6
35	Alaska	3,4
36	Washington	3,3
37	Arizona	3,1
38	West Virginia	3,1
39	Iowa	2,2
40	Hawaii	2
41	New Mexico	1,9
42	Oregon	1,6
43	New Hampshire	0,8
44	North Dakota	0,8
45	South Dakota	0,8
46	Utah	0,8
47	Maine	0,7
48	Wyoming	0,7
49	Montana	0,5
50	Vermont	0,5
51	Idaho	0,4

Source: U.S. Census Bureau, 2005 American Community Survey

Příloha č. 3 Počet pachatelů vražd podle rasy na 100000 obyvatel

	běloši	černoši	jiní
1976	4,9	46,6	4,6
1977	5,1	44,4	4,8
1978	5,3	44,6	3,8
1979	5,8	47,6	5,0
1980	6,4	51,4	7,0
1981	6,0	45,8	6,4
1982	5,6	41,2	6,4

1983	5,3	36,3	6,2
1984	5,3	33,1	5,3
1985	5,1	34,0	5,8
1986	5,3	37,9	6,0
1987	5,2	36,6	5,0
1988	4,9	41,2	4,5
1989	5,1	42,0	4,7
1990	5,6	46,6	4,2
1991	5,6	51,4	5,4
1992	5,2	47,0	5,7
1993	5,2	49,2	5,6
1994	5,1	45,4	5,1
1995	4,9	39,3	5,4
1996	4,5	35,8	4,8
1997	4,1	32,2	4,5
1998	4,2	27,8	3,9
1999	3,6	25,4	3,9
2000	3,5	25,6	3,3
2001	3,6	25,6	3,0
2002	3,6	25,0	2,9
2003	3,5	25,3	3,4
2004	3,6	24,1	2,7

Zdroj: FBI, Supplementary Homicide Reports, 1976-2004

Příloha č. 4 Počet černošských členů v Kongresu U.S.

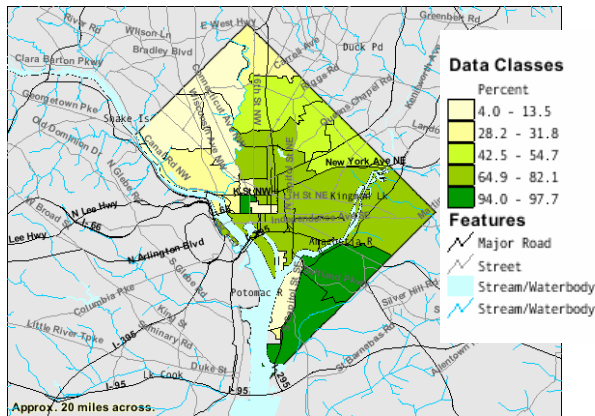
Počet černošských členů v Kongresu U.S., 41.-109. volby (1870-2005)				
Volby	Rok	Celkový počet černošských členů v Kongresu	Černošští členové ve Sněmovně	Černošští členové v Senátu
41.	1869-1871	3	2	1
42.	1871-1873	5	5	-
43.	1873-1875	7	7	-
44.	1875-1877	8	7	1
45.	1877-1879	4	3	1
46.	1879-1881	1	-	1
47.	1881-1883	2	2	-
48.	1883-1885	2	2	-
49.	1885-1887	2	2	-
50.	1887-1889	-	-	-
51.	1889-1891	3	3	-
52.	1891-1893	1	1	-
53.	1893-1895	1	1	-
54.	1895-1897	1	1	-
55.	1897-1899	1	1	-
56.	1899-1901	1	1	-
57.	1901-1903	-	-	-
58.	1903-1905	-	-	-
59.	1905-1907	-	-	-

60.	1907-1909	-	-	-
61.	1909-1911	-	-	-
62.	1911-1913	-	-	-
63.	1913-1915	-	-	-
64.	1915-1917	-	-	-
65.	1917-1919	-	-	-
66.	1919-1921	-	-	-
67.	1921-1923	-	-	-
68.	1923-1925	-	-	-
69.	1925-1927	-	-	-
70.	1927-1929	-	-	-
71.	1929-1931	1	1	-
72.	1931-1933	1	1	-
73.	1933-1935	1	1	-
74.	1935-1937	1	1	-
75.	1937-1939	1	1	-
76.	1939-1941	1	1	-
77.	1941-1943	1	1	-
78.	1943-1945	1	1	-
79.	1945-1947	2	2	-
80.	1947-1949	2	2	-
81.	1949-1951	2	2	-
82.	1951-1953	2	2	-
83.	1953-1955	2	2	-
84.	1955-1957	3	3	-
85.	1957-1959	4	4	-
86.	1959-1961	4	4	-
87.	1961-1963	4	4	-
88.	1963-1965	5	5	-
89.	1965-1967	6	6	-
90.	1967-1969	6	5	1
91.	1969-1971	11	10	1
92.	1971-1973	14	13	1
93.	1973-1975	17	16	1
94.	1975-1977	18	17	1
95.	1977-1979	18	17	1
96.	1979-1981	17	17	-
97.	1981-1983	19	19	-
98.	1983-1985	21	21	-
99.	1985-1987	21	21	-
100.	1987-1989	23	23	-
101.	1989-1991	24	24	-
102.	1991-1993	27	27	-
103.	1993-1995	40	39	1
104.	1995-1997	41	40	1
105.	1997-1999	40	39	1
106.	1999-2001	39	39	-
107.	2001-2003	39	39	-
108.	2001-2003	39	39	-
109.	2003-2005	43	42	1

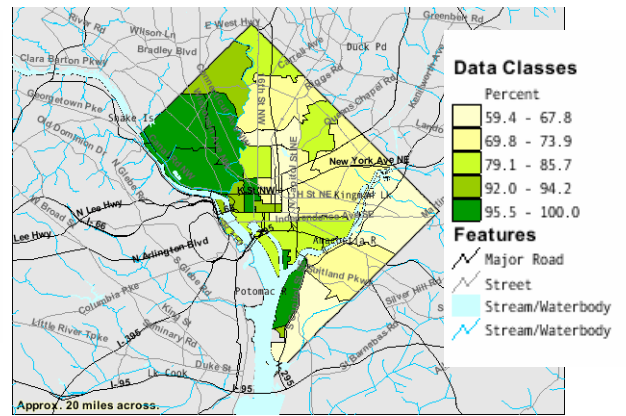
Zdroj: CRS Report for Congress

District of Columbia

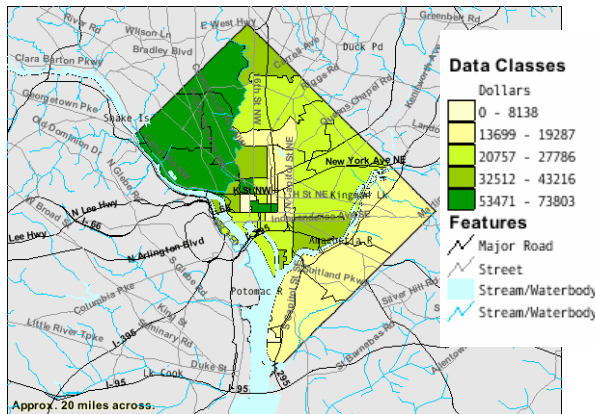
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

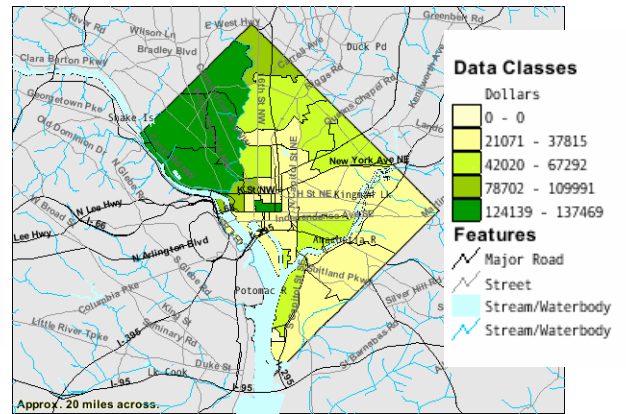
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

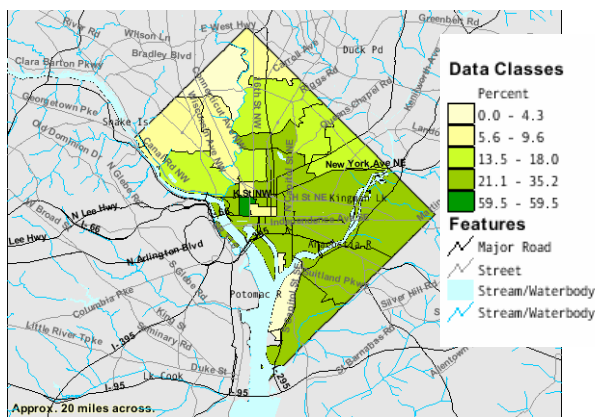
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

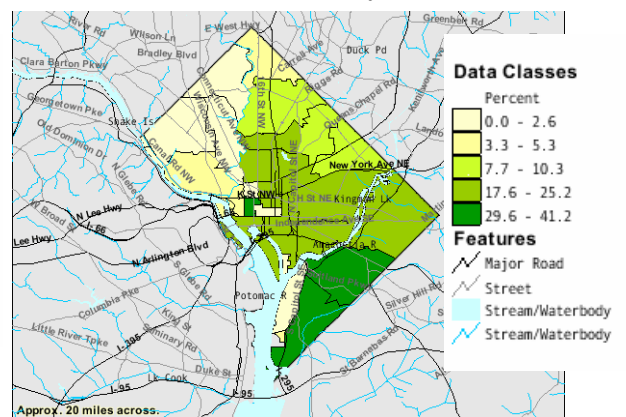
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

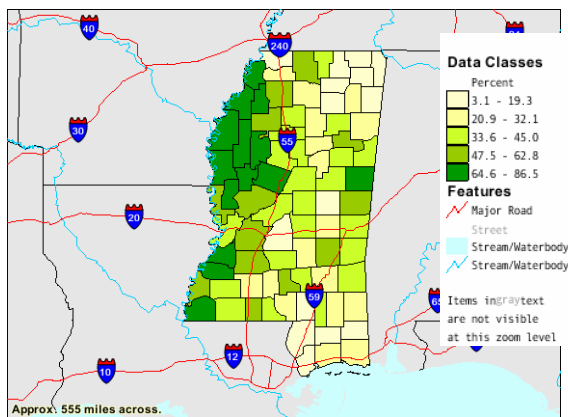

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

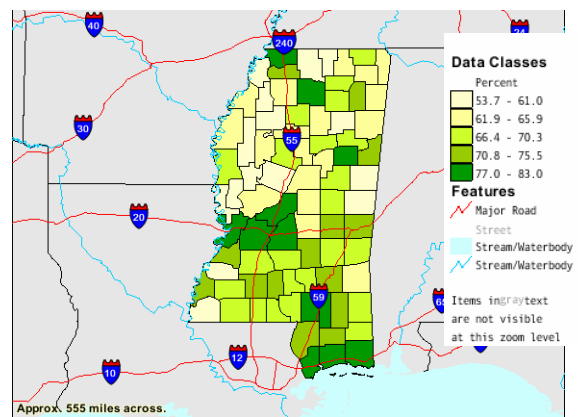

Mississippi

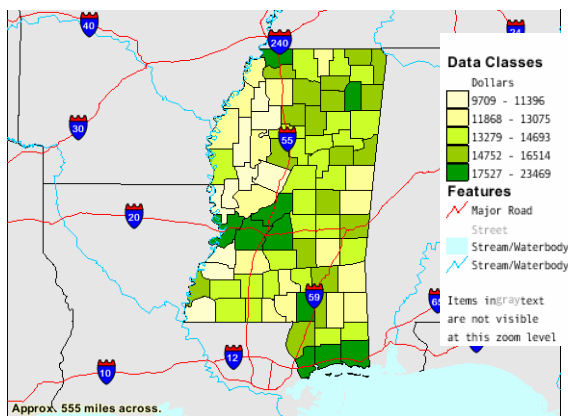
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

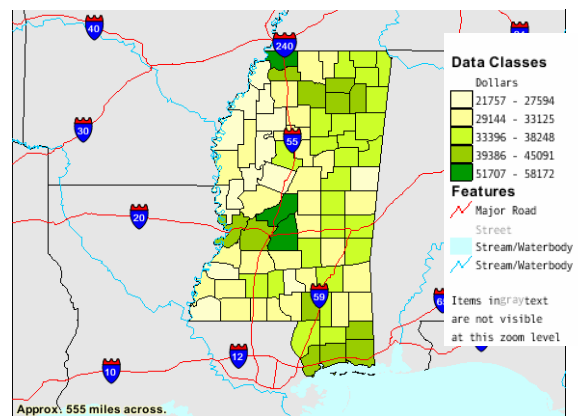
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

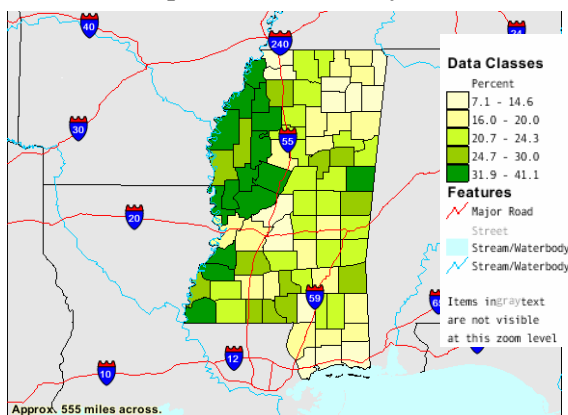
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

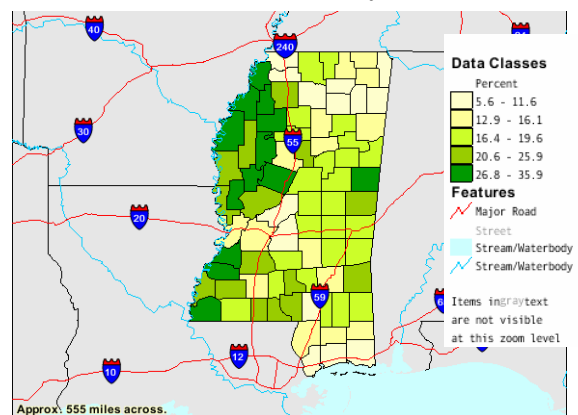
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

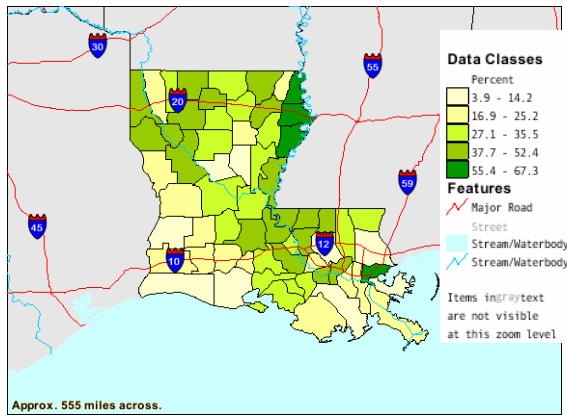

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

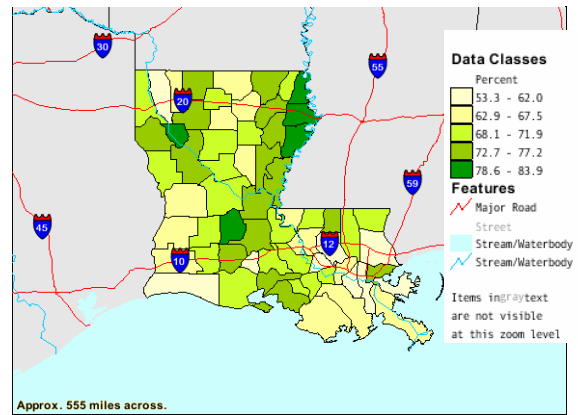

Louisiana

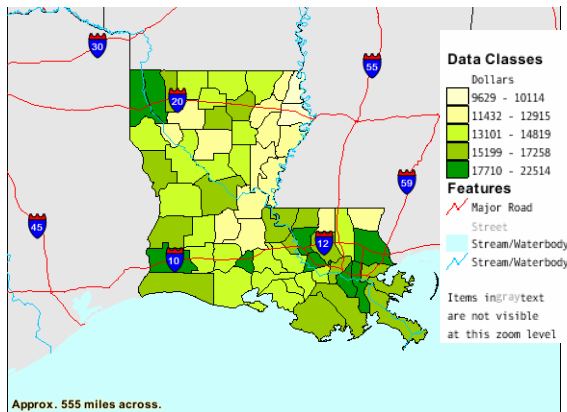
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

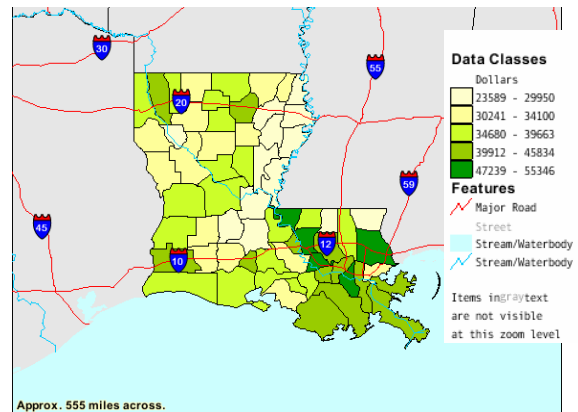
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

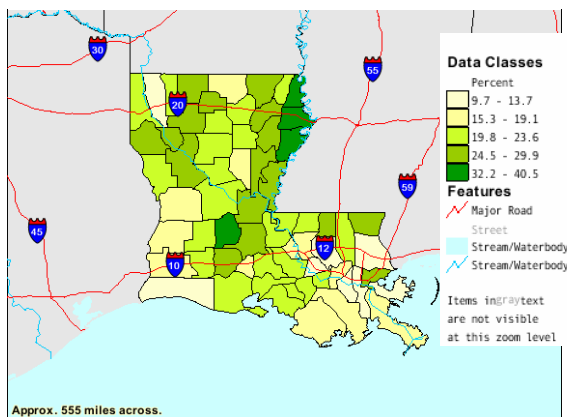
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

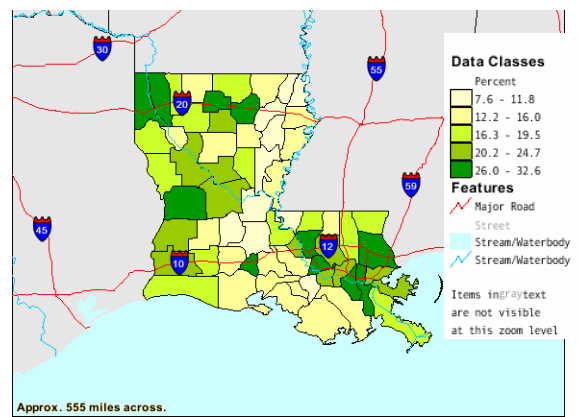
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

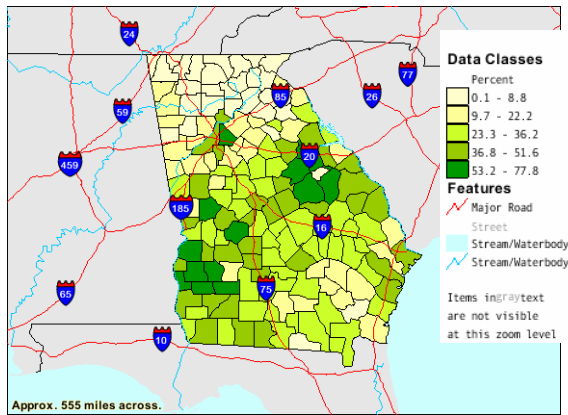

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

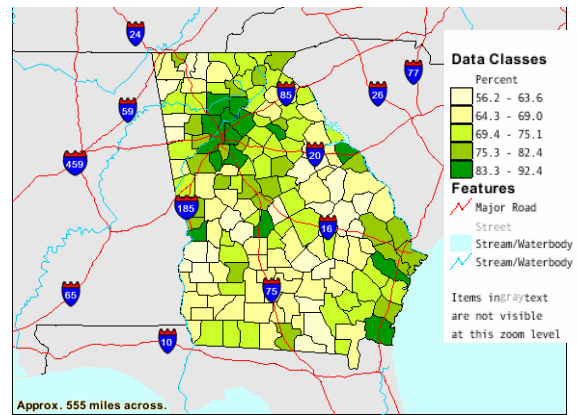

Georgia

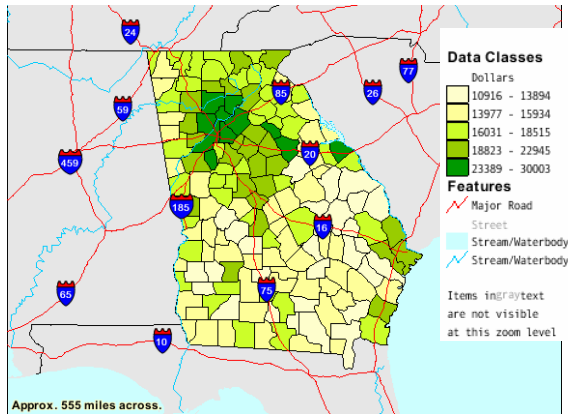
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

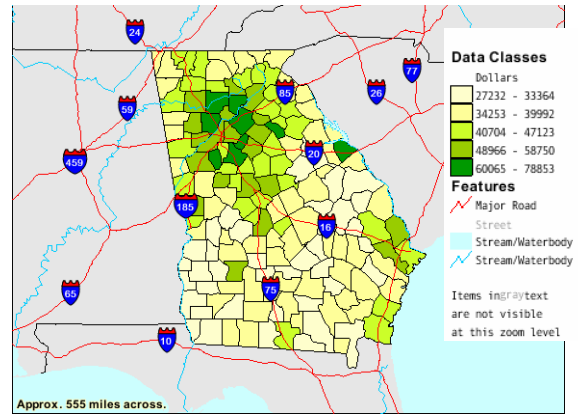
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

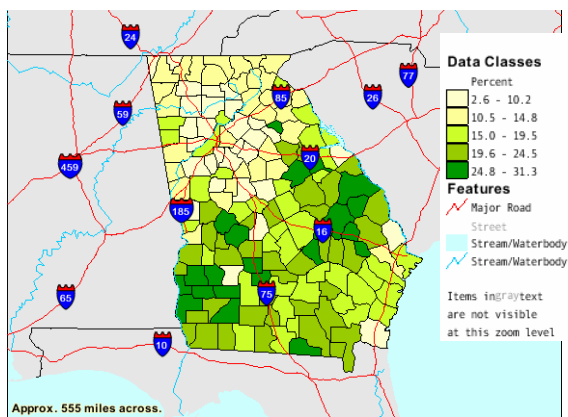
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

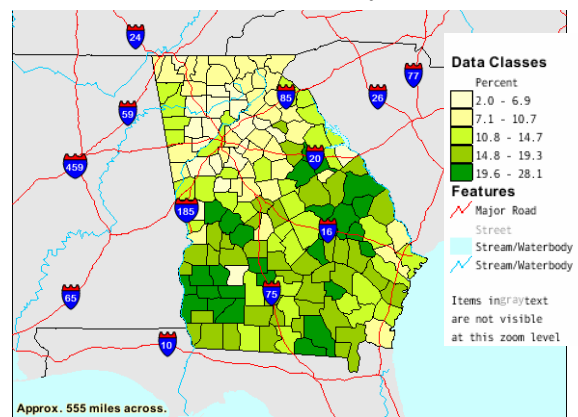
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

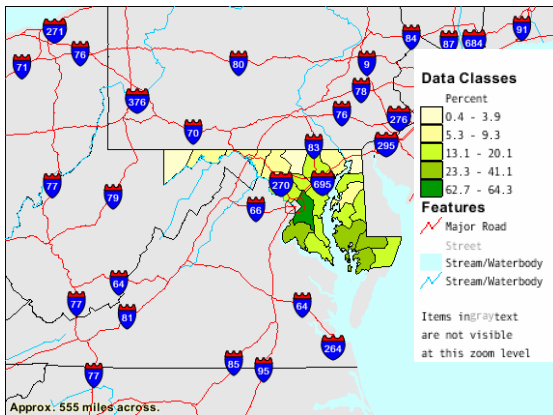

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

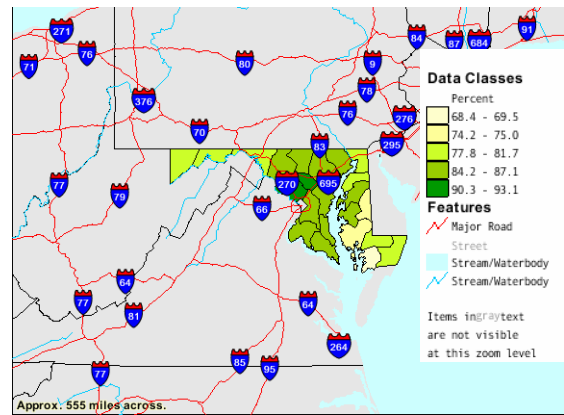

Maryland

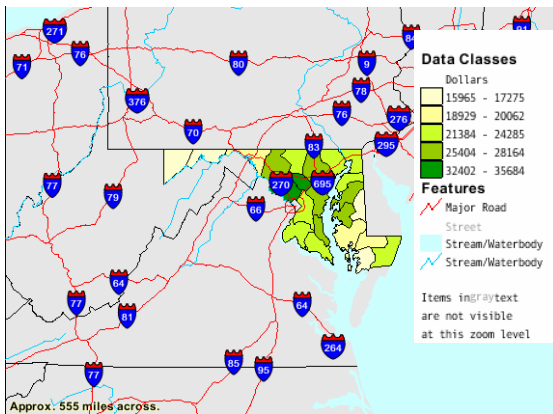
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

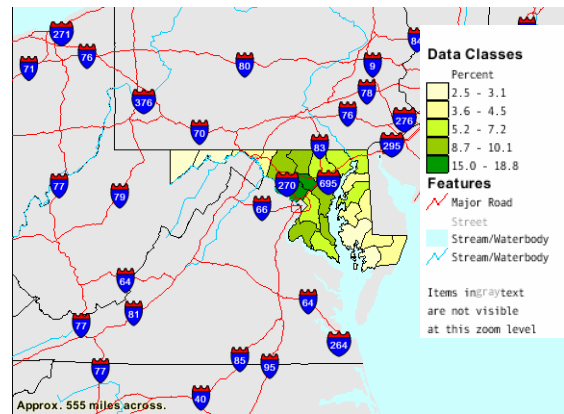
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

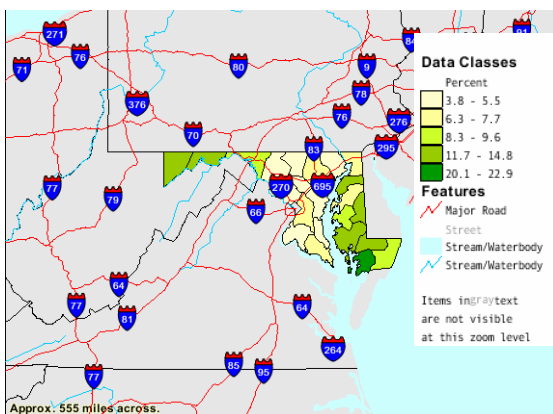
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

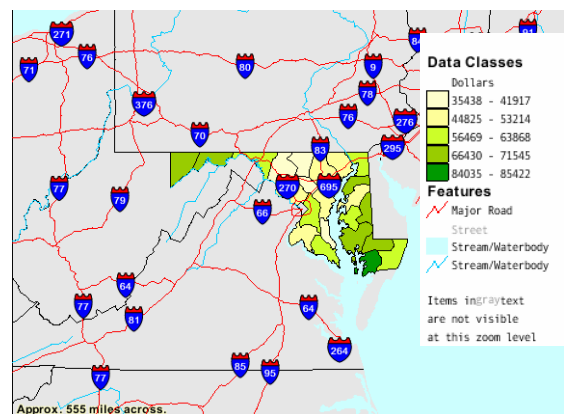
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

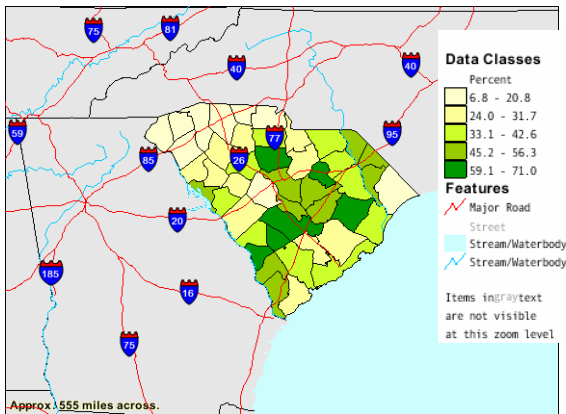

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

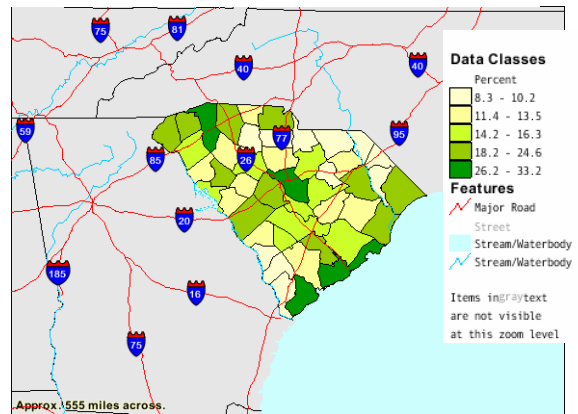

South Carolina

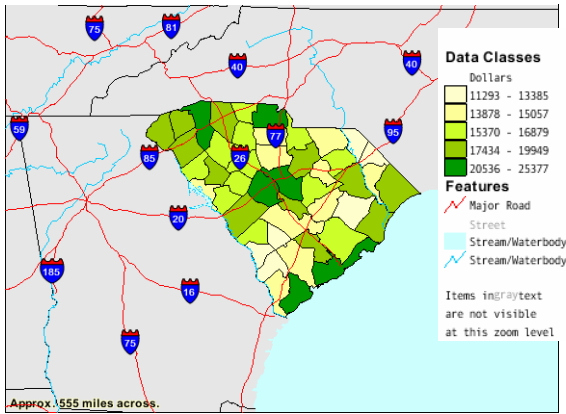
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

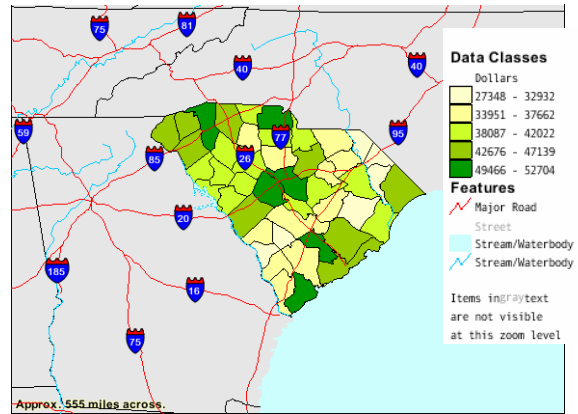
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

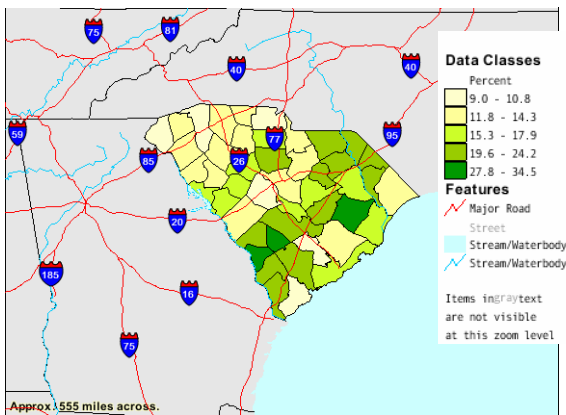
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

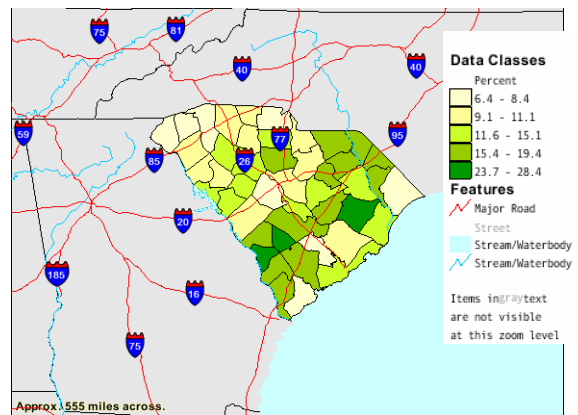
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

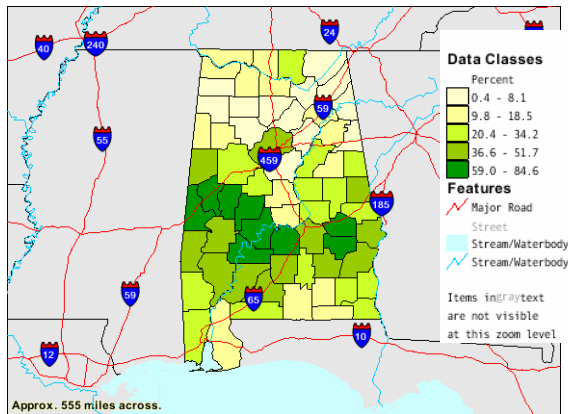

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

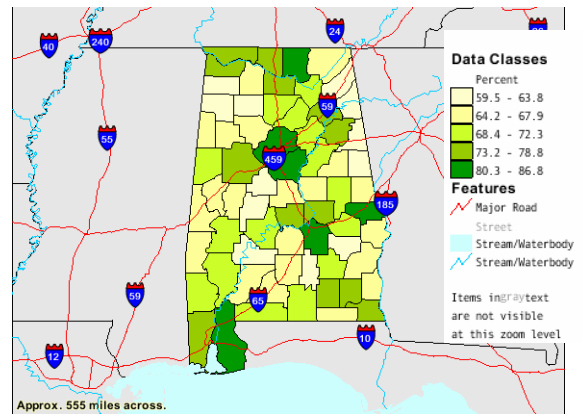

Alabama

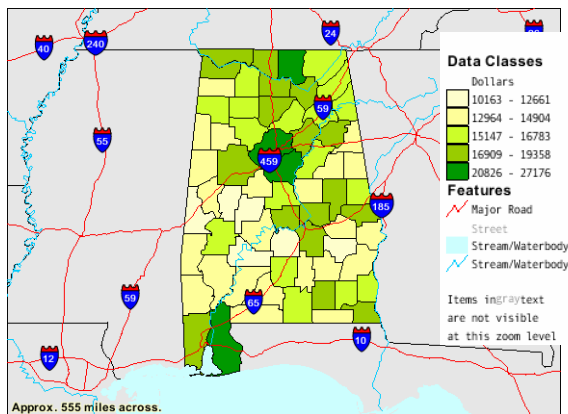
obrázek 1: rozmístění Afro-Američanů

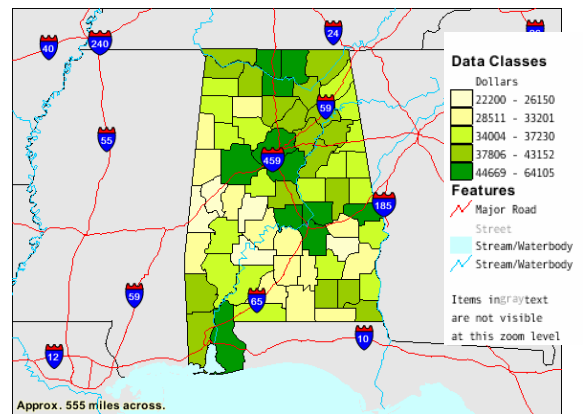
obrázek 2: dosažené středoškolské a vyšší vzdělání

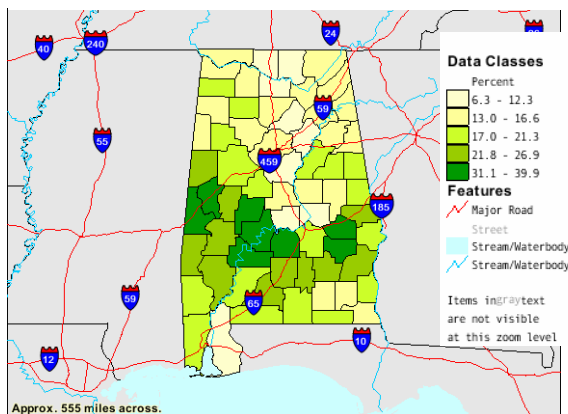
obrázek 3: střední příjem jednotlivců

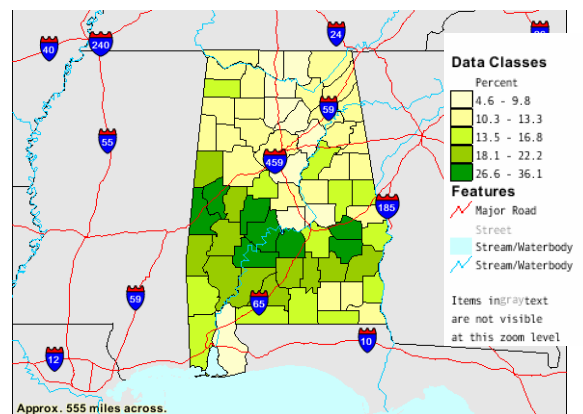
obrázek 4: střední příjem rodiny

obrázek 5: rozmístění jednotlivců žijících pod hranicí chudoby

obrázek 6: rozmístění rodin žijících pod hranicí chudoby

Zdroj: U.S. Census Bureau